Mr.J.Rugienius
12230 Washburn St.,
Detroit,Mich. 48204
U.S.A.

LKA

Lietuvos nacionalinė M.Mažvydo biblioteka

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

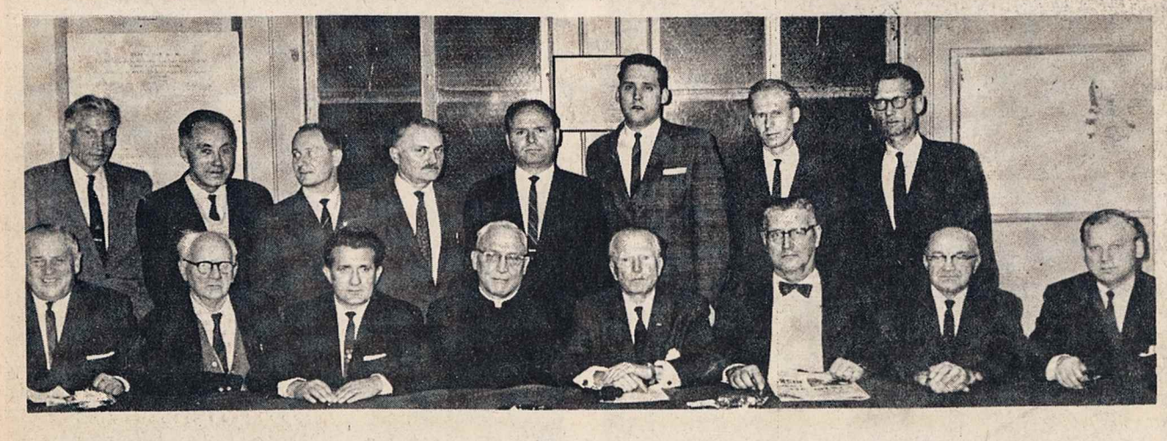
Le plus gros et le plus vieu journal Lithuanien au Canada.

The oldest and biggest Lithuanian newspaper in Canada.

Seniausias tautinės demokratinės minties savaitraštis Kanadoje.

NR.40/964/ PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO METAI, 1965, SPALIS-OCTOBRE-OCTOBER 20. INDEPENDENT LITHUANIA * LITHUANIE INDEPENDANTE * Postage paid at Lachine, P. Q.

Žygiui į Jungtines Tautas

Komiteto Lietuvos nepriklausomybei atstatyti koordinatoriai spalio 7 d. buvo pakviesti į jungtinį JAV Lietuvių Bendruomenės Tarybos ir VLIK'o prezidiumų posėdį painformuoti apie žygį į Jungtines Tautas. Posėdis entuziastingai pritarė KLNA darbui. Nuotraukoje posėdžio dalyviai /iš kairės/: sėdi- dr.P.Vileišis, K.Bielinis, V.Volertas, prel. J.Balkūnas, VLIK'o pirm. V.Sidzikauskas, A.Simutis, S. Lušys, B. Bieliukas; stovi- J.Audėnas, J.Pažemėnas, dr.K.Ceginskas, dr.B.Nemickas, R.Kezys A.Mažeika, J. Miklovas ir A. Gureckas.

Kanados Lietuvių Jaunimo Kongreso užbaigimo vakarienės vienas iš momentų. Gilumoje kalba VLIK'O pirm. V.Sidzikauskas.

Vasario 16 gimnazijos šokių grupės dalyviai didžiulėje salėje, laimėję antrą vietą. Salėje 25, OOO žiūrovų.

VISOKIAUSI LIETUVIŠKOJO GYVENIMO DUOMENYS

KAS PADARYTA ŽYGIUI Į JUNGTINES TAUTAS

Apie tai Montrealio lietuvius painformavo Komiteto Lietuvos Nepriklausomybei Atstatyti vienas koordinatorių P.Kezys, sekmadienį, spalio 17 d. atskridęs iš New Yorko.

Komitetas jau turi apie 50 punktų, kurie rūpinasi žygio į Jungtines Tautas ruošimu. Paruošimas yra labai sekmingas. Pasisekė nepaprastai išjudinti visus lietuvius, jaunus, vyresnius ir senimą bei visokių atvykimo kartų lietuvius. Žygiui pritarimas didžiulis. Ypač svarbu, kad ir tie lietuviai, kurie buvo laikomi visai neveikliais, atgijo ir entuzistingai ruošiasi žygiui. Jau dabar galima laikyti tikra, kad žygyje į JTO dalyvaus nemažiau kaip 15,000 asmenų, bet galimas dalykas, kad daug daugiau.

Jau nustatyta, kad žygio komitetas plačiąją visuomenę pasieks per 350 kanalų - spaudos, radio ir televizijos. Jau sutarta, kad didziausis pasaulyje laikraštis "New York Times"duos visą pirmąjį puslapį žygio reikalui, kur bus atsišaukimas, pasirašytas gal 1,500 žymiausių asmenų. Taip gi tą atsišaukimą atspausdins ir Paryžiaus "Times", kurio keli šimtai nueis ir į so vietiją.

Lapkričio 13 d. 11 val. Madison Square salėje bus atidaryta ir joje pradės groti orkestras, 12 val. prasidės žygio ceremonijos,- kalbos,/kalbėtoju bus vienas žymiųjų JAV asmenų/, rezoliucijų priėmimas, 2:30 val.koncertas. Po to žygis skersai New Yorką į JTO. Del jo jau susitarta su policija, kuri duos apie 500 policininkų tvarkai palaikyti. Prie JTO dangoraižio bus trumpos ceremonijos: maldą kalbės prel. J.Balkūnas ir trumpą pareiškimą padarys k-to pirm. P. Mažeika. Po to seka apsilankymas pas JTO delegacijas, kurioms bus įteikti du dokumentai: vienas, vaizduojąs Lietuvos okupacijos metą ir kitas, pagal prof. Romerį teisinis okupacijos įrodymas.

Žygio sąmata - 20,000 dol. Vien už salę įmokėta 10,000 dol. Informacija ir organizacija bus apie tiek pat. Todėl visuomenė prašoma tam tikslui aukoti, įsigyti žygio ženklelius, pirkti bilietus ir juo gausiausiai dalyvauti žygyje.

BOLŠEVIKAI DEMONSTRUOJA SAVO NEPAJĖGUMĄ

Jungtinių Amerikos Valstybių ir jų politiką palaikančių valstybių aiškus apsisprendimas ginti laisvę ir tautų apsisprendimo teises, kaip tas dabar daroma Azijos pietryčiuose, akivaizdžiai parodė bolševikinių valstybių visišką sugniužimą ir jų pučiamos propagandos blefiškumą.

Kai tiktai Amerika galų gale ryžosi konkrečiai ir rimtai pasipriešinti agresijai Vietname, Pekinas ir jį sekdama Maskva, pradėjo grasinti Vakarams visišku sunaikinimu. Mums, kurie gerai žinome bolševikinės propagandos melagingumą, buvo seniai aišku, kad tai yra tuščias baugi-nimo plelaitas. Bolševikija yra visiškai sugniužusi ūkiškai. Ji vos laikosi viduje ir, bijodama, kad nesubyrėtų, bijo ir pajudėti. Jeigu Kinijos bolševikai purkštauja, tai tiktai todėl, kad gerai žino, jog Amerika jų nekliudys. Rimtai pasipriešinti jie nepajėgūs. Jeigu ligšiol jie bent blefavo savo propaganda, tai kai atėjo rimtas reikalas priešintis, jie tiktai pasalomis ramsto Vietkongą.

Bolševikai susirūpinę, kaip savo tarpe išsilaikyti. Jie jau vieni prieš kitus sąmokslauja ir jau pradeda ruošti perversmus, kas atsitiko Indonezijoje.

Kai visa tai paaiškėjo ir kai paaiškėjom bolševikų nepajėgumas atsilaikyti Vakarų valstybių pasipriešinimui, griebėsi jau moralinio spaudimo. Visose pasaulyse sukėlė ant kojų totalistinę imperijąų-visų kraštų bolševikus demonstracijoms. Taigi, demonstracijos, kurios dabar vyksta kai kurių valstybių didmiesčiuose, yra desperacijos padarinys. Jie pamatė, kad Amerika ir ją palaikančios valstybės yra jėga, su kuria reikia skaitytis.

Desperacijon nugrimzdo ir anglų filosofas Russel ir save apsijuokino, nes 50 metų išbuvo Anglijos darbiečių partijoje ir nematė, kur jis sėdi.

Bolševizmo galūtinis bankrotas neišvengiamas. Ūkiškai jie jau subankrutavo, nes neturi duonos. O

NAUJOJI KLB KRAŠTO VALDYBA

pasiskirstė pareigomis sekančiai: A.Rinkūnas-pirmininkas, St.Kairys-vicepirmininkas ir kultūros komisijos pirmininkas, L.Tamošauskas- sekr., S.Čepas-iždininkas, kun.A.Žilinskas-informacijos vadovas, E.Miliauskas-švietimo komisijos pirm., O.Indrelienė- šalpos fondo pirmin., J.R.Simanavičius-santykiams su kitomis tautomis ir G.Rinkūnaitė-jaunimo sekcijos pirmininkė.

Krašto Valdybos adresas: 941 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario, telefonas 535-9397.

VATIKANO SUVAŽIAVIMAS PADARĖ DAR VIENĄ SVARBŲ NUTARIMĄ

Ilgai diskutuotas žydų kaltinimo dėl Kristaus nukryžiavimo kaltės klausimas; paskutiniais laikais buvo itin karštai svarstomas. Galų gale priėita prie balsavimų. Absoliuti suvažiavimo dauguma pasisakė už žydų išteisinimą, balsuojant tiktai apie 200 balsų buvo prieš. Tokiu būdų ilgai besitęsiąs žydų kaltinimas už Kristaus nužudymą, nuo jų nuimtas.

KITOS ŽINIOS

- Rodezija siekia nepriklausomybės. Nesusipratimas vyksta dėl to, kad bzltieji nori nepriklausomybę skelbti patys vieni, be spalvotųjų.
- Indonezijoje perversmas jau atrodo likviduotas, bet vyksta demonstracijos prieš komunistus, kurie buvo įsivėlę į perversmą.
- Afganistane pirmą kartą parlamentariniu būdu išrinkta vyriausybė.
- Norvegijoje pralaimėjus darbiečiams, kabinetą sudarė centro koalicija.

- Kastro pareiškė išleisias visus, kas nori išvykti iš Kūbos, tai dabar vyksta masinis žmonių bėgimas į Ameriką.

- Rusų rašytojui Šolochovui suteikta Nobelio premija už romaną "Tylusis Donas". Rašytojas neseniai atšventė 60 metų sukaktuves.

ĮVAIRIOS MONTREALIO ŽINIOS

- Sekmadienį buvęs DLK Vytauto Klubo visuotinis šėrininkų susirinkimas priėmė I-jų morgičių 150.000 sąlygas, kurios valdybos buvo paruoštos per notarą J.Bernotą. Vyksta užregistravimas valdžios įstaigose.

Klubo pirm. Pr.Paukštaitis perspėdamas klubiečius, kad po Naujų Metų bus einama prie šėrų sutvarkymo pagal turimą tutą, kvietė klubiečius netu - rinčius arba nepilnai turin - čius, nedelsiant nusipirkti šė rus, kurie dar parduodami sena kaina.

Trustees"Vytautas" pirm. J.Petrulis darydamas praneši mą, kvietė klubiečius įnešti paskolas didesnėms ar mažes nėmis ar m
nėmis sumomis, I-jų morgicių fondan, už ką bus mokami 7% palūkanų:

- Mirė ir šeštadienį palaidotas Jurgis Rutelionis, kurį ilgus metus buvo kamavusi negailestinga liga - azma.

AUŠROS VARTŲ ŽINIOS

— Kalėdojimas: T.K.Pečkys toliau lankys La Salle gyventojus: Antradienį - Central ir 90 Ave.Treč.- Goubout,Dawn ir Beyries gatves. Ketvirt.- Champlain ir Lacharite,Penkt. - Senecal, La Salle Blvd.ir Fayolle.

T.S.Kulbis pirmad. pradės lankyti La Salle gatves nuo 1 Ave.iki 10 Ave.,T.J.Vaišnys Dorval ir už miesto gyvenančius lietuvius.

Lietuvos atstov.prie Vatikano p.Girdvainis, įteikęs Popiežiui notą dėl Lietuvos reikalu, kai jis vyko į Jungtines Tautas.

EDMONTONE

Ponas Dudoravičius Liberalams ir Konservatoriams prieš rinkimus įteikė eilę klausimų dėl Lietuvos. Atsakymai bus sekančiame NL numeryje.

- Kongo prezidentas Kasavubu paleido Tčombe kabinetą, kaip neatstovaujantį daugumos.

TARPTAUTINIS GYVENIMAS IEŠKO NAUJŲ KELIŲ.

Ieško visose srityse: ekonomikoje, kultūroje ir ypač politikoje, kuri faktiškai nulemia ir pirmųjų dviejų eigą.

Bendros rinkos, muitų politikos, naujų prekybos santykių Rytų su Vakarais vystymasis įneša daug naują į Rytų santykius su Vakarais.

Nepaprasta technikos pažangą ryšium su atomo analizavimu, jo šakos-elektronikos išvystymas, naujų mašinų ir naujos pramonės kūrimas reikalauja naujų mokslo sričių išplėtimo, reikalauja naujų mokslo pakopų.

Naujų valstybių sukūrimas ir iš to kylą naujų tarpvalstybiniai santykiai keičia senus nusistatymus, sudaro naujas politines komplikacijas ir iš valstybių reikalauja per žiūrėti naujas galimybes ir formuoti naujas sąlygas su naujomis perpektyvomis.

Visa tai nepaprastai komplikuoja gyvenimą, ypač, kad tautų kultūrinis socialinis ir ekonominis lygis yra nevienodas. Iš to kyla daug painiavų ir bereikalingo eikvojimo jėgų bei medžiaginių resursų. Svarbiausia, kad Jungtinių Tautų Organizacija dar nepajėgi yra tuos reikalus derinti, koordinuoti ir nukreipti pozityvia kryptimi.

Vokietijoje įvyko lietuvių evangelikų suvažiavimas, kokius jie ruošia kiekvienais metais. Kairėje suvažiavimo dalyviai. Priešakyje viduryje suvažiavimo rengėjas kun. dr. E. Eberhard iš Studtgarto, visai dešinėje senj. kun. A. Keleris. Dešiniame vaizde pirmoje eilėje Rf.Slenteris, kun. J.Stanaitis, p. Urdzienė-Strausaitė, p.Kilienė-Kibelkaitė ir senj. kun. A. Keleris; antroje eilėje- kun. A.Geležinius, kun. J.Urdzė, mokytojas Fr.Skeryš ir studentas R. Baliulis.

Nepriklausoma Lietuva

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! For liberation of Lithuania!
Už ištikimybę Kanadai! For loyalty to Canada!

Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash

LEIDŽIA KANADOS LIETUVIŲ CENTRO TARYBA IR SPAUDOS BENDROVĖ „NEPRIKLAUSOMA LIETUVA".

Redaktorius Jonas Kardelis.

DO 6-6220

7722 George Street, LaSalle, Montreal 32, Quebec, Canada.

Prenumerata metams:		Yearly Subscription Rates:	
Kanadoje	$ 5.00	Canada	$ 5.00
Amerika ir P. Amerika	$ 5.50	America & S. America	$ 5.50
Visur kitur	$ 6.00	Other Countries	$ 6.00

Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenum. arba sml. pašto ženklais).

Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

Kanados lietuvių Jaunimo Kongresas vaizduose. 1. Kongreso eiga įrašoma į magnetofoninę juostelę. 2. Kongreso prezidiumas- studentai Rinkūnaitė, Masionis ir Bušinskaitė. 3. Jaunimas posėdžio metu. 4. Pasaulio lietuvių Jaunimo Kongreso komiteto pirmininkas p. Zaparackas skaito Kanados jaunimo Kongresui sveikinimo žodį, kuris čia pat įdedamas. 5. Svečiai : VLIKo pirm., JAV Lietuvių Bendruomenės pirmini kas, Lietuvos Gen. Konsulas Kanadoje ir kiti. 6. Visi dalyviai gieda Lietuvos Himną.

Jaunimo žodis jaunimui

PASAULIO LIETUVIU JAUNIMO KONGRESO KOMITETO PIRMININKO ALGIO ZAPARACKO ŽODIS KANADOS JAUNIMUI, KAIP IR BENDRAI VISAM JAUNIMUI,

pasakytas Pirmojo Kanados lietuviu jaunimo Kongreso proga.

Brangus Jaunime,

"Mūsų jėgos, mūsų žinios laisvai Lietuvai Tėvynei", vadovaukimės šiuo šūkiu šiandieną Toronte. Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso vardu, noriu pasveikinti Kanados jaunimą paruošusį pirmąjį Kanados Jaunimo Kongresą. Linkiu, kad Kanados Jaunimas nenutiltų po šios šventės, bet parsivežtų Kongreso dvasią į savo kolonijas ir lietuviška veikla tęstųsi per visus ateinančius Jaunimo metus, o ateinančią vasarą visi susirinktume į pasaulio Lietuvių Jaunimo kongresą ir Dainų Šventę, Čikagoje birželio 30 iki liepos 3 d.d.

Prabėgo Duonelaičio metai. Šiandieną pradedame Jaunimo Metus. Jau Duonelaičio laikotarpyje Lietuviškasis jaunimas judėjo, veikė. Nuo Kosciuškos sukilimo 1794 metų, Lietuvos sūnūs ir dukros nerimsta. Griebiasi ginklo ir naudoja kiekvieną progą nusikratyti svetimą jungą. Priešinasi prieš tautos pavergėjus rusus, protestuoja ir sukyla prieš sulenkėjusius bajorus ir baudžiavą, o nepriklausomybės kovose, nesigailėjo nei gyvybės, nei jėgų atstatant Lietuvai nepriklausomybę.

Jaunimas organizavosi ir būrėsi į sąjudžius. Vilniaus Universitetas tapo jų centru ir viso tautinio atgimimo junginiu.

Kovose už laisvę, o ypač nepriklausomybės kovų laikotarpy, daug nusipelnė užsienio jaunimas, prisidėdamas ne tik moraliai ir materialiai, bet stengėsi paveikti pasaulio opiniją remti Lietuvos nepriklausomybės atstatymą. Lietuvos sūnų ir dukrų dėka, po pirmo pasaulinio karo, Lietuva tampa laisva. Neilgai teko džiaugtis laisve, kilus antram pasauliniui karui, lietuvių tauta vėl praranda laisvę. Lietuvių tautos atžalynas pirmasis priešinasi vokiečių ir rusų okupantams. Didvyriškas partizanų heroizmas nuskambėjo po visą pasaulį. Jie, būdami beviltiškoje padėtyje, tęsė aktyvią kovą šešerius metus prieš žiaurųjį raudoną okupantą rusą. Nesulaukdamas paramos iš vakarinio pasaulio, jaunimas apleido partizanų gretas ir pradėjo kovą prieš rusifikaciją. 1956 metais Lietuvos jaunimas pademonstravo pasauliui, kad rusų kolonializmas nepajėgė išauklėti jaunimą pagal Maskvos liniją. Studentų sukilimas Vilniuj parodė pasauliui, kad lietuvių jaunimas tebekovoja už laisvę ir tautinį išlikimą.

Pasirinkę tremtinio gyvenimą, emigravome po platų pasaulį. Atsidūrėme Argentinoje, Anglijoj, Australijoje, JAV, Kanadoje ir kitur. Yra sunku surasti pasaulio šalį, kurioje nebūtų lietuvių.

Penkiolikos metų tremties gyvenimas integravo mus į pasirinktos šalies gyvenimą. Pripratome ir išmokome gyventi dviejose kultūrose: dirbame, gyvename ir studijuojame pasirinkto krašto kultūroje, o veikiame lietuviškoj aplinkoj. Mūsų visas laisvasis laikas yra praleidžiamas lietuviškoj atmosferoj, kuri siekia vieno tikslo, nežiūrint kuriame krašte gyventume, būtent-lietuvybės išlaikymo.

Šis bendras siekiamas tikslas įpareigojo mus visus užmegsti artimesnius ryšius su savo sesėms ir broliais lietuviais kituose kontinentuose-kraštuose. Šiame moderniškame amžiuje neužtenka palaikyti ryšį vien tik raštišku būdu bet yra galimybė tą ryšį palaikyti ir oro bangomis.

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo akcija yra visų mūsų pareiga, jaunų ir senų. Jaunoji karta ne vieną kartą yra įrodžiusi kad jinai nori parodyti savo jėgas ir sugebėjimus Lietuvos laisvinimo akcijoj. Tegu New Yorko Žygis į Jungtines Tautas paskatina mus visus, o ypač laisvinimo veiksnius, kad reikia baladotis, šaukti ir reikalauti Lietuvai laisvės visuose frontuose visomis mūsų jėgomis. Tegul šis žygis nuaidi per visą pasaulį, kad Lietuva tebėra pavergta ir ji turi teisę būti laisva.

Jaunosios Kartos atsiekti moksliški laimėjimai tegul paskatina mus visus, o ypač mokyklinio amžiaus jaunimą siekti aukštąjį mokslą, lankyti lituanistines mokyklas, universitetuose lietuviškus kursus, lietuviškus vaikų darželius, dalyvauti ideologinėse organizacijose, sporto klubuose, choruose, tautinių šokių rateliuose-tai yra priemonės, per kurias lietuviškoji šeima auga ir stiprėja išeivijoje.

Mielas Jaunime Tėvynėje: Suprantame Jus, kad Jūs šiandieną negalite su mumis čia dalyvauti. Mes pilnai suprantame Jūsų dabartinę padėtį. Džiaugiamės jūsų tautiniais laimėjimais ir laisvės troškimo siekimais. Tėvynės ir mūsų tautos likimas yra mūsų bendras rūpestis. Mes dėsime visas savo jaunatviškas jėgas ir pastangas atsiekti šį bendrą tikslą. Mes norime matyti Lietuvos vardą laisvo pasaulio šalių sąrašuose; matyt tris palvę plėvėsuojant Gedimino kalne; norime kalbėtis tiktai su lietuvių tauta, lietuvis su lietuviu. Mes nepripažįstame jokių tarpininkų bei okupantų. Mes smerkiame ir vengiame visų tų, kurie stovi prieš mūsų bendrą tikslą. Lietuvos Jaunime, mes laukiame tos dienos kada išaušval laisvės rytas ir mes bendromis jėgomis galėsime paaukoti visas savo jaunas jėgas tau miela tėvyne Lietuva.

PIRMOJO KANADOS LIETUVIU JAUNIMO KONGRESO KONCERTAI

Tai vienas didžiųjų Jaunimo Kongreso įvykių, kuriame gausiausiai reiškėsi pats jaunimas. Todėl čia tenka daugiau sustoti. Ypač kad po labai geros Prof. R. Kaštoko paskaitos simpoziumas, turėjęs išryškinti Kanados lietuvių jaunimo problemas, jas aptarti ir jas formuluoti, visiškai nepasisekė, ir toje Kongreso vietoje liko beveik tuštuma, vienu tiktai A. Rinkūno trumpu apibendrinimu šiek tiek palikta ateičiai. Tat koncertai sudarė esminę Kongreso ašį, ypač kad ir iš plačiosios visuomenės, gausiai užpildžiusios sales, susilaukė didžiojo dėmesio.

Meniškoji jaunimo jėgų demonstracija buvo ir didelė ir įvairi. Ji tat yra ryškiausia kūribinio pajėgumo išraiška.

Laikantis vyksmo chronologijos, visų pirma eina Toronto jaunimo Dramos grupės paruošto Algimanto Landsbergio vieno veiksmo moralinio farso

"BARZDA"

pastatymas, režisuotas R. Vaštoko. Farsas, turįs gero sąmojaus, aštrios satyros, parašytas fragmentiškai, tačiau fregmentus sieja per visą farsą vedanti viena, būdinga šiems laikams pavergimo, kančių, nužmoginimo ir tikros laisvės išsilgimo idėja.

Vaidintojai /R. Petrauskas, L. Gustainytė, A. Stirbys, A. Petrulienė, G. Beresnevičius, R. Stirbys, V. Paškevičius, A. Bušinskas, A. Juzukonis, A. Kryžanauskas, dekoratorius S. Ramanauskas, grimeris J. Jogėla, ir kiti-A. Puteris, A. Paškauskas, J. Vaškevičius, A. Petrulienė ir A. Paškauskas/ davė pasigėrėtinų momentų, nors ir neišvengė kai kurių tuščių momentų.

KONCERTAS

Vindsoro mergaičių trio -N. Giedriūnaitė, D. Kozulytė ir A. Tautkevičiūtė, fortepionu palydimos R. Januškaitės, darniu tribalsiu sąskambiu padainavo keletą dainų.

Montrealis reprezentuotas įvairiu pasirodymu.- Pradėta jauniausiais, 9-mečiais op. sol. E. Kardelienės studijos mokiniais Petru ir Viviana Vaupšais. Jie patys sau akompanuodami vaikiškai gražiai padainavo po vieną liaudies dainą skambiais balsais, ypač įspūdingai Petras. D. ir L. Blauzdžiūnaitės, pačios skambindamos keturiom rankom, dialogu ir duetu padainavo gražią senovišką dainą darniai muzikaliai. Vienintelis pasirodęs poetas stud. K. Barteška paskaitė moderniškos savo kūrybos. Konservatorijos stud. R. Piešina efektingai paskambino du dalykus. Abu jie susilaukė gero publikos įvertinimo. Sėkmingai šoko Montrealio skautų būrelio, ved. E. Mikalajūnaitės ir Lydimo akord. Latvaičio, šokėjai ir Toronto V. Turūtos "Gintaras".

Gražiai kankliavo Sudburio kanklininkės, V. Skvereckaitė, Z. Griškonytė, I. Glizickaitė, ir E. Skvereckaitė, vedamos P. Semežio. A. Kusinskis tikrai puikus akordeono virtuozas, turįs nepaprastai lengvą techniką. Publika jį gražiai įvertino.

Delhi jaunimas-R. Augustinavičiūtė, ir S. Staigvila, fortepionu palydimi B. Augaitytės, gražiai deklamavo.

Londono-Rodney apjungtasis jaunimas į chorą, vedamą muziko kun. B. Pacevičiaus, davė pusiau-dainavimo ir deklamavimo, sutelkto į pynę, fort. palydint K. Brazlauskaitei.

Talentų popietę užbaigė G. Breichmanienės vedamas Hamiltono "Gyvataras", nepaprastai grakščiai, darniai ir subtiliai pašoktais Sadutę, Gyvataru ir Subatėle. Ši šokių grupė išsiskyrė geriausiu paruošimu ir apipavidalinimu. Mergaitės su kasomis, minkštais žemakulniais bateliais, vyrai- naginaitėmis, - vaizdas nepaprastas. Šokiai gi paruošti žinoviškai meniškai: grakštūs, tikslūs, koncentruoti judesiai, lengvai ir be įtampos, be triukšmo atliekami, net ir ekspresingiausiais momentais. Nors mes džiaugiamės visa širdimi visų tautinių grupių tikrai puikiai paruoštais šokiais, bet "Gyvataras" yra pavyzdys daugeliui grupių.

Sekančią dieną vyko profesionaliniu mastu

SOLISTŲ KONCERTAS,

išpildytas op. sol. L. Šukytės, fortepionu palydimos D. Skrinskaitės ir pianisto T. Gurevičiaus.

L. Šukytė teko girdėti trečią kartą. Varpo koncerte jos balsas buvo trapus lyriškai kolaratūrinis, sidabrinio skambėjimo. PLB Seimo koncerte jis buvo susiorientavimo stadijoje. Dabar jis žymiai sustiprėjęs ir pasinešęs į dramatizmą. Gal tai natūralus jo vystymasis, brėstant ir organizmui ir patirčiai. Bet ar tai nebus noras siekti dramatizmo, -tokiu atveju tektų suabejoti dėl tokio pasiryžimo. Dabar solistės balsas skamba gražiai, o interpretacija kils su praktika. Ji turėjo gražų publikos pritarimą.

T. Gurevičius dar jaunas pianistas, bet pajėgaus gabumo. Atrodo, turi gerą atmintį, didelę skambinimo jėgą, aiškiai linkusią į dramatizmą. Stambiniui dar trūksta lengvumo ir smulkiosios virtuozinės technikos ryškumo, kaip ir dinaminio įvairumo. Tačiau jeigu bus noro ir pasiryžimo bei ištvermės, visa

Nukelta 5 psl.

Montrealio Dr. J. Basanavičiaus skautų vyčių taut. šokių grupė

Pianistas R. PIEŠINA

AKADEMINIS JAUNIMAS ĮSIJUNGIA Į KOVĄ

Lietuvių jaunimo antikolonialistinės lygos informacija.

Rugsėjo 17 d. New Yorke Apreiškimo mok. salėje įvyko Lietuvių Jaunimo Organizacijų Federacijos - Antikolonialinės Lygos Vykdomojo Komiteto pilnaties posėdis. Posėdyje dalyvavo Akademinio Skautų Sąjūdžio atstovas Romas Kezys; Studentų Ateitininkų Sgos - Antanas Vainius; Santaros - Šviesos Federacijos - Algimantas P. Gureckas. Studentų Sgos atstovas Federacijoje-Lygoje Rimvydas Liutkus posėdyje negalėjo dalyvauti. Neo-Lituania vieton pasitraukusio atstovo naujo dar nepaskyrė. Posėdyje dalyvavo taip pat Lygon įeinantys kiti Vykdomojo Komiteto nariai.

Priimti nauji nuostatai. Pagal dalyvaujančių organizacijų pataisas ir sugestijas buvo paruošti nauji nuostatai /Redagavo A. Gureckas/. Vykdomojo Komiteto pilnaties posėdis, įnešęs kai kurias pataisas, pasiūlytas Vyto Valaičio, nuostatus priėmė. Nuostatų pilnas ratifikavimas priklauso dalyvaujančioms jaunimo organizacijoms.

Pakeistas Federacijos pavadinimas. Pagal naujus nuostatus Lietuvių Jaunimo Organizacijų Federacijos vardas pakeistas į Lietuvių Jaunimo Organizacijų Tarybą. Lietuvių Jaunimo Antikolonialinės Lygos vardas pasilieka. Į Tarybą įeina po vieną atstovą nuo jaunimo organizacijų ir Lygos /tuo pačiu ir Tarybos pirmininkas. Lygą sudaro visos Tarybai priklausančios organizacijos ir Lygos nariai - asmenys. Lygos aukščiausias organas - Lygos Centro Komitetas /anksčiau Vykdomasis Komitetas/. Lygos veikla Lietuvos laisvės kovoje nukreipta daugiausiai į užsienį, jų tarpe ir į Jungtines Tautas. Organizacijų Taryba savo veiklą koncentruoja JAV ir Kanadoje.

Išrinktas Lygos - Tarybos pirmininkas ir prezidiumas. A.P. Gureckas pagal motyvuotą š.m. liepos 15 d. pareiškimą atsistatidino iš Federacijos - Lygos pirmininko pareigų. Priėmus naujus nuostatus spalio 17 dienos posėdyje vienbalsiai, pusiau slaptai balsuojant Lygos - Tarybos pirmininku dvejiams metams išrinktas Juozas Miklovas. Į prezidiumą išrinkti taip pat kiti ke-

Nukelta 8 psl.

Canadian Vickers Ltd.

Machine Shop pasiūlymai

- Milling Machine Operators
- Turret Lathe Operators
- Radial Drill Operators
- Toolmakers
- Ingersoll Operators
- Planer Operators
- Lathe Operators
- Tool Designers
- Vertical and Horizontal
- Boring Mill Operators

Suinteresuotieji turi būti pilnai prityrę, sugebą naudotis brėžiniais ir mokėti patys nusistatyti mašinas.

NORMALUS DIRBANČIŲJŲ SOCIALINIS APROPINIMAS.

Kreipkitės asmeniškai Employment office

4970 Notre Dame East. Montreal, P. Q.

„O Vilniaus neužmiršk, lietuvi!" - MAIRONIS

RAŠO VILNIETIS

Kai man papasakojo apie baltarusių emigrantų apetitus, - kiaurą naktį nemigau. -Na ir kaimynėliais mus ponas Dievas apdovanojo: -galvojau neužmerkdamas akių. -Kad davė, tai ir dribtelėjo. Vokiečiai– duok ten Klaipėdą. Lenkai– Vilnių. Latvijai–šiaurę. Dabar atsirado nauji pretendentai-baltarusiai . Duok jiems nei mažiau, nei daugiau- Vilnių ir visą Vilniaus kraštą. Tai minimum. O maksimum? Maksimum- visą Didžiąją Lietuvos kunigaikštystę nuo Baltijos jūros-iki Krymo, iki Maskvos.

Jūs manote, kad tai humoras? Ne, tai ne humoras, - tai "rimti" daugelio "šviesių" baltarusių emigrantų galvų išvedžiojimai, ilgų svarstymų rezultatai.

Per rytą galvojau, o

Per naktį galvojau, o rytą atsikėlęs, sakau, ar nebūsiu pasapnavęs. Kad tvirčiau įsitikinčiau, paėmiau baltarusių Miunchene leidžiamą laikraštpalaikį "Batkovščina" /"Tėvynė", Nr.13 -14 1963.12. /Tai solidus organas pačios Baltarusijos liaudies respublikos vados, kuriai vadovauja Baltarusijos prezidentas Nikolajus Auramčikas. Toje "Batkovščinoje" yra Čikagoje įvykusio seminaro rezoliucija. Ji skelbia:

"Mes, dalyviai Čikagos seminaro, kuris vyko nuo 1963 metų lapkričio 28 iki gruodžio 1 dienos, išklausėme eilę pranešimų ir diskusijų apie baltarusių tautos būklę, apie bolševikų klastojamą baltarusių istoriją, etnografiją ir visokeriopą puolimą su tikslu sunaikinti baltarusių naciją, nutariame štai ką:

1. Bolševikų propaganda, kuri vadina save mokslu, paskutinių metų būvyje veda savo spaudoje didžiulį puolimą prieš bet kuriuos baltarusių savitumo pėdsakus.

..Etnografiniu požiūriu sovietinė spauda, mokslo įstaigos ir valdžios organai nepripažįsta baltarusių etnografijos...

...Baltarusių Latgalija su Daugpiliu jie laiko Latvijos teritorija, Vilniaus kraštą su istorine baltarusių sostine Vilniumi vadina Lietuvos /žemaičių/ ir net pakeitė etnografinį baltarusišką pavadinimą Vilno į Vilnius...

...Bolševikai visiškai atmeta istorinę tiesą, kad Didžioji Lietuvos Kunigaikštystė praeityje buvo baltarusių valstybė..."

"Batkovščizna" leidžiama Vakarų Vokietijoje /sic/, Miunchene. Baltarusių vados prezidentas, žydelis Auramčikas, gyvena Paryžiuje. Tai įsidėmėtina.

Iš pradžių galvojau nekreipti dėmesio į tuos išvėsusių kvazimokslių galvų tauškalus. Maniau, kad palos, palos, pavargs ir nustos. Deja, jie nenustoja-loja ir loja. Ir ko to liau, tuo pasiučiau puola.

Turėtų į tai atsiliept mūsų mokslininkai, pirmiausiai, istorikai. Bet jeigu istorikai tyli, tenka mirtingiesiems juos pavaduoti. Ir pavaduosime, kodėl ne. Jeigu šventieji nesugeba puodų lipdyti, tai tegu lipdo juos paprasti puodžiai.

Taip prieš savo norą tenka tapti istoriku.

Reikia sutriuškinti negražias, įžūlias baltarusių istorines klastotes. Mes, senieji lietuviai, esame iš seno įpratę: ten, kur eina kalba apie tautos garbę, jos istoriją, jos gyvybinius reikalus- negali būti kalbos apie tylėjimą, negali būti atsikalbinėjimų, kad nėra laiko, kad užimtas, kad mažai išmanai, kad tegul rašo kiti - jaunesni, mokytesni, karštesni. Ne, tai tiesioginė tavo paties pareiga. Tai mūsų visų pareiga. Todėl ir aš pats rašau, ir kviečiu visus lietuvius kaip jie bebūtų įsitikinę, nepraleisti nieko pro ausis, pasisakyt šituo mums taip svarbiu reikalu, sutriuškinti baltarusių pseudoistorikų apšmeižas bei nesąžiningas, nesveikas fantazijas.

Pirmiausia, netiesą sako rezoliucijos autoriai, tvirtindami, kad mokslu save vadinanti bolševikų propaganda... veda didelį puolimą prieš bet kokius baltarusių savitumo pėdsakus ir kad... nepripažįsta baltarusių etnografijos...

Kaip tik bolševikai išgalvojo baltarusių etnografiją, baltarusių naciją, net baltarusių valstybę. Juk iki bolševikų niekas, ar ne daug kas ir bekalbėjo apie baltarusius.

Taigi, baltarusiai bolševikais neturėtų skųstis. Be bolševikų pagalbos jie kažin ar turėtų savo etnografiją, savo naciją, net savo dideles istorines ambicijas. Tad, ponai, baltarusių istorikai, geriau nusilenkite bolševikams, padėkokite kad jie išgalvojo jus, kaip naciją.

Tokia istorinė šio reikalo pusė. Yra ir kita pusė- ideologinė, propagandinė. Šituo atžvilgiu žiūrint, mums lietuviams, parankiau turėti baltarusius kaip naciją, o ne kaip rusų kiltį. Todėl bolševikų sukurtas mitas apie baltarusių naciją mums visiškai priimtinas ir visakeriopai remtinas tiek tarptautinėje arenoje, tiek savo tarpe. Bet su viena išlyga, ponai baltarusių pseudoistorikai: atsiimkit savo pretenzijas į Vilnių, į Vilniaus kraštą ir net į Vilniaus kraštą plačiąja to žodžio prasme: su Gardinu, Lyda, Naugarduku, Ašmena, Brėslauja, Smorgonimis, net Slonimu.

Daugiau bus.

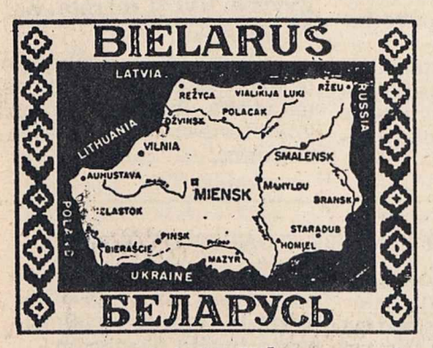

Vasario 16 gimnazijos mokiniai iš Vakarų Berlyno žiūri per geležinę sieną į Rytų Berlyną, iš kurio niekas neišleidžiamas. Dabar derybos įstrigo, tat į Rytų Berlyną niekas nebus ir įleidžiamas.

M.K.ČIURLIONIO SUKAKČIAI PRIARTĖJUS.

M.K.Čiurlionio 90-sios gimimo metines pagerbiant, didįjį menininką gerbia lietuviai išeiviai Vakaruose ir okupuotame krašte. Ryšium su sukaktimi /rugsėjo 22/ "Tiesoje" /rugs.12, nr. 215/ įdėtame pasikalbėjime su kultūros ministru J. Banaičiu, šis paskelbė būdingą teiginį: esą, Čiurlionio kūryba pradėta vertinti marksistiškai ir tai įvykę sovietiniu laikmečiu. Iš įvairių pagerbimo būdų paminėtinas šių metų pabaigoje rengiamas Čiurlionio vardu, Lietuvos pianistų konkursas. Jo metu įvyks teorinė konferencija kūrėjo muzikos ir dailės palikimo klausimais. Menotyros mokslų kandidatai A. Savickas ir J. Gaudrimas parengė spaudai populiarų leidinį apie M. K. Čiurlionio, kaip dailininko ir muziko kūrybą. Jis leidžiamas lietuvių ir... rusų kalbomis. Paruoštas spaudai ir J. Čiurlionytės sudarytas preliudų ir fugų gaidų rinkinys. Dar numatytos plokštelės su Čiurlionio muzikos kūriniais, specialūs vokai. Iškilmingas minėjimas įvyko Vilniaus filharmonijos salėj. Įvyko minėjimai Varėnoje, Druskininkuose, Plungėje, Kaune ir kitose vietose. Memorialinės lentos paženklino Čiurlionio gyventus namus Leningrade ir Varšuvoje. Neseniai išleista muzikologo V. Landsbergio knyga "Pavasario sonata".

E.

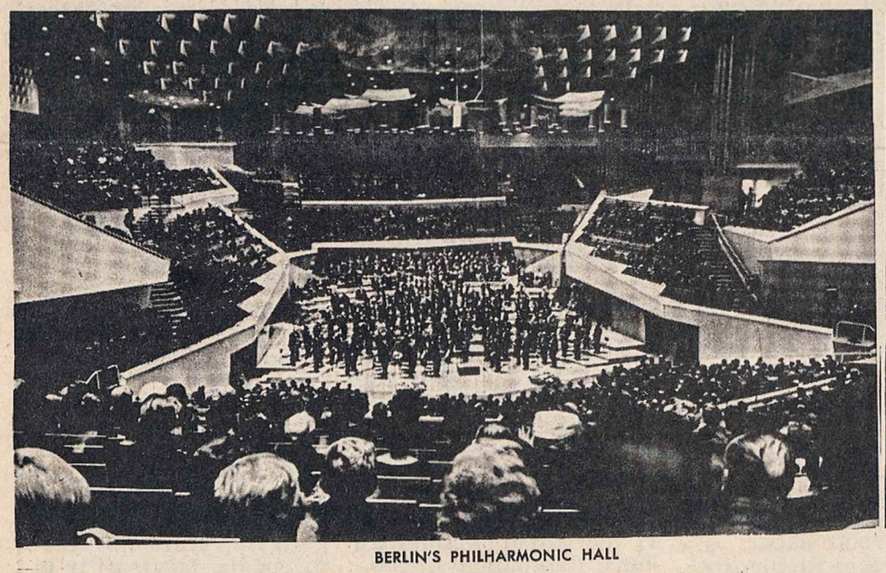
БЕЛАРУСКІ ГОЛАС

Byelorussian Voice

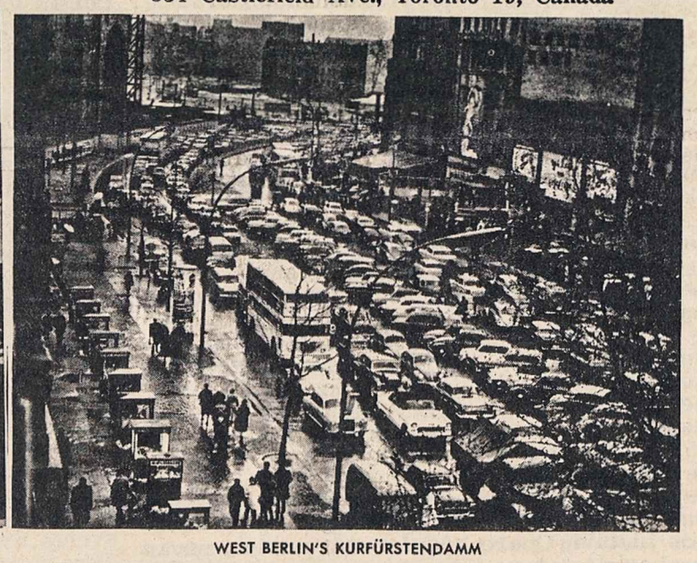
La Voix Bielarusienne

834 Castlefield Ave., Toronto 19, Canada

Straipsniui "O Vilniaus neužmiršk, lietuvi" duodamas gudų laikraščio pirmojo puslapio vaizdas, kuriame, kaip matome, pusė Lietuvos su sostine Vilnium ir pusė Latvijos su Daugpiliu /Džinsk/ gudai-bielorusai savinasi. Esą, Vilnius-tai jų sostinė....

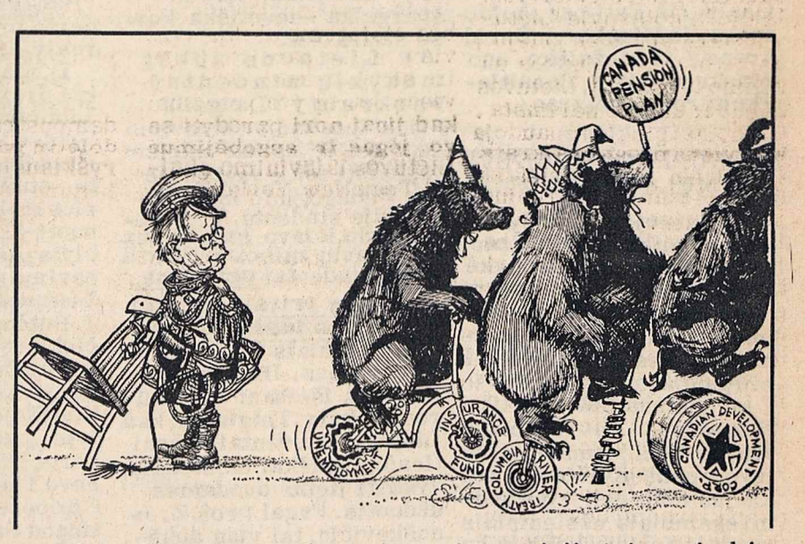

BERLIN'S PHILHARMONIC HALL

WEST BERLIN'S KURFÜRSTENDAMM

Lankydamiesi Vakarų Berlyne Vasario 16 gimnazijos mokiniai matė gyvenimą Vakarų Berlyne: didžiulį mašinų judėjimą, puikią filharmonijos salę ir kitas atstatytojo po Antrojo Pasaulinio karo įžymybes.

Dar 1963-čiais metais konservatorių opozicija taip pajuokė liberalų L. Pearsono vyriausybę dėl pensijų plano. Tačiau šis planas, kaip matome, jau vykdomas. Jis pradės veikti nuo 1970 metų. Jo taikymas gyvenimui dabar aiškinamas valdžios duodamuose skelbimuose, kuriuos patartina pasiskaityti.

JONAS AVYŽIUS

ROMANAS

KAIMAS KRYŽKELĖJE

4 atkarpa.

Lukas stryktelėjo nuo suolo. Užgesino nebaigtą rūkyti cigaretę. Greitai čiupo kepurę, movėsi pirštines, skubėjo išsiristi iš trobos. Bijojo, kad žmona vėl nepradėtų ūdyti. O ir triukšmo nenorėjo, oi kaip nenorėjo. O ir stengėsi įsiteikti Mortai, kiek beišgalėdamas stengėsi, nes širdies gilumoje jau kilo nesuvokiama baimė, pagimdyta žmonių kalbų. Siela virpėjo, raibuliavo, tarsi tyras dubenio vanduo, kurį iš apačios pamažėle judino nematomas gyvis. Pyktis kilo, pavydas vyniojosi kaip žaltys aplink širdį, smaugė. Gudrus velnias, tas Lapinas... Įsitaisė malūne. Vagia miltus, daro naminę, pardavinėja. O tu, žmogau, linkčiok, dėkok, jeigu retkarčiais kokį svarą numeta. Jo tvarte stovi kolūkio karvės. Ten pat jo daržinė — kolūkio pašarai sukrauti. Per akis plėšia, erodas, savo gyvuliams kolūkinį šapą neša. O jeigu tave pamatys imant, jau nepatenkintas, jau nori, kad atsiteistum, lyg viskas čia jam vienam priklausytų. Kad ir atsiteisia, su kaupu atsiteisia. Ir už miltus, ir už tą kampą, kur prisiglaudė. Ką kalbėti! Visur padeda, net jau žmonės juokiasi iš tokio uolumo...

...Kai visko pilna, tai ir velnias pro tvorą kiša. Kas anksčiau buvo iš to paties Šileikos? Troba baigė griūti, apsirengti, pavalgyti dorai neturėjo. Paskutinis tinginys buvo. Įsitaisė brigadininku ir pakilo, kaip ant mielių. Nėra Liepgiriuose vietos teisingam žmogui, nėra...

Taip skundėsi Lukas mintyse, dejavo sau vienas, nes neturėjo nei Klemo Gaigalo karštumo, nei drąsos išlieti širdgėlą visiems matant, drėbti karčią teisybę į akis, o prireikus ir įsikibti krūtinėn. Ne triukšmadarys, ne mušeika buvo. Tyliai vaikščiojo lyg per anksti užkalta alaus statinė, varinėjama dujų, ir kol kas nesprogo.

Iki lankų prigrūdo krepšius burokų. Ėjo iš daržinės per diendaržį, vos vilko kojas — sunki našta traukė rankas, mintys svėrė galvą žemyn.

Tvarte skambėjo Birutės balsas: aiškino Danguolei, kurias karves pamelžti, nes pati jau nebeturėjo laiko — reikėjo skubėti į saviveiklos vakarą.

Prasmuko pro duris į kitą tvarto galą, pavertė Žalajai vieną, Beragei kitą krepšį. Telyčia sumykė, lyžtelėjo praeinančiam Lukui ranką. Ir avys bliovė, iškišusios pro gardo plyšius galvas. Burokų... burokų...

Apglėbė gyvulius meiliu žvilgsniu ir išslinko su tuščiais krepšiais, kurie dar labiau tempė sąnarius. Vėl krovė paskubom, stenėdamas, tartum sunkiausius akmenis verstų. Ir vėl ėjo.

Iš tvarto išlindo Birutė.

— Iš kur tie burokai, tėve?

— Taigi kad...— sumikčiojo, panarinęs akis.—Juk savo nebeturime...

— Nunešk atgal! — prišoko prie tėvo. Bet tas įtraukė galvą į pečius ir skersas skersas nuvirtavo su krepšiu per diendaržį.

— Tylėk, dukra... tylėk, vaikeli...— šnibždėjo, baikščiai šnairuodamas per kaktą.— Užteks... Visiems užteks... Pieno reikia...

— Velkate! Tu, Lapinas! Savo gyvuliams pusę surydote, o mano karvėms šonkauliai braška. Grigas rėkia — pieno mažai! Komjaunimo susirinkimuose barasi: įsipareigojimų nevykdau. O kuo aš kalta, jei nėra pašaro? Gal pati atsitūpsiu į ėdžias? Ne! Nemelšiu daugiau! Tegu su jumis kariauja pats vedėjas! — Sugniaužė kumščius, drebėjo visa, lyg šalčio krečiama, o skruostais ritosi karštos nuoskaudos ašaros.

IV

Martynas, pasidavęs bendrai nuotaikai, mažai betikėjo Toleikio atvažiavimu. Vėl grįžo pirmykštis noras dirbti, pasitikėjimas savimi. Iš naujo ėmė klebinti atitinkamas įstaigas, reikalauti koncentratų, statybinės medžiagos užplanuotam tvartui, landžiojo po sandėlius, ragino valstiečius greičiau valyti sėklą. Ištraukė nuo ataskaitinio susirinkimo užmestą paskyrą cementui gauti, norėjo siųsti mašinas į fabriką, ir štai iš rajkomo skambutis: priimk naują pirmininką.

Bemaž visą naktį nesudėjo akių. Vis rodėsi, kad kambaryje už sienos, kur miegojo Galiniai, kažkas pakuždomis juokiasi, apkalba jį. Vienu metu buvo beeinąs prie durų pasiklausyti, bet, atsisėdęs lovoje, išgirdo nesuprantamą bildesį.

Buvo jau visiškai šviesu.

— Šeimininke, ei šeimininke,— baladojo Galinienė į sieną ties jo galva.— Kelkis pusryčių!

Nieko neatsakė.

Kai antrą kartą nubudo, saulė švietė pro kitą langą. Kieme kažkas šūkavo, draudė arklį. Girgždėjo smagiai trankomos durys.

Į kambarį įėjo Galinis.

— Lik sveikas, Martynai. Laimingai tau sugyventi su Toleikiais.

— Tai išvažiuoji?

— Ką gi kita darysi? Reikia... Boba su vaikais jau iškurnėjo. Neminėk bloguoju, Martynai.

— Ir tu manęs.— Martynas susijaudinęs patrynė delnu smakrą.

— Et jau. Viskas buvo gerai...

Martynas ilgai sėdėjo ant lovos vienomis apatinėmis, įsmeigęs tuščią žvilgsnį į kiemą. Paskui apsirengė ir, šlitinėdamas, kaip girtas, nuėjo į kambarį, kurį buvo užleidęs Adomui, nes jo didelė šeima neišsiteko viename gale. Atlapojo duris į priemenę, pravėrė antrąsias į Galinių butą. Perbraukė žvilgsniu nuogas sienas, taukuotą virvutę, ištiestą prie šildomosios sienelės samčiams pakabinti, tartum netikėdamas, kad liko vienas ūmai apmirusiuose namuose, ir įstrigo slenkstyje ties nudilusia pasaga, kurią Galinis prikalė kadaise, norėdamas prisivilioti laimę.

„Prietarai, kvailiausi prietarai"... Paspyrė asloje numestą šluotražį. Šalia gulėjo skudurinė lėlė be galvos. Pakėlė ją, pavartė, stebėdamasis, iš kur galėjo atsirasti, nes Galinių pati jauniausia jau į mokyklą ėjo, ir, išsiblaškęs, įsikišo kišenėn.

Ant krosnies, apvožti jo paties pirktu puodu, gulėjo pusryčiai. Galinienės virti pusryčiai. Paskutiniai pusryčiai... Toliau reikės kaip nors gamintis pačiam ar ieškoti kaime stalo, nes su Toleikiene tikriausiai nesusitarsi. Krūtinė patviro nuoskauda, kurią paskutinėmis dienomis buvo beužmirštąs, ir, nelietęs valgio, išėjo į kiemą. Nesidairydamas praėjo šulinį, akmeninį tvartą, kuriame buvo įrengtas kolūkio svirnas (sodybos šeimininkai Gurbai buvo išbėgę su hitlerininkais); pro kiaulidę praėjo, kur, bergždžiai laukdama vakarienės, kriuksėjo viena likusi peniukšlė; perkirto taką, pramintą į valdybą; žvilgterėjo į kaimą, kuris gulėjo už kokių trijų šimtų metrų lyg išretinta miško biržė, primėtyta didžiulių malkų rietuvių, pridengtų snieginiais stogais,

Nukelta 4 psl.

PRANEŠAMA APIE NAUJĄ GYDOMĄJĄ MEDŽIAGĄ —

Tai yra ypatinga gydomoji medžiaga, įrodžiusi galią sutraukti hemorojus ir pataisyti sugadintus audinius.

Pagarsėjęs tyrimų institutas atrado nepaprastą gydomąją medžiagą, sugebančią suttraukti hemorojus be skausmo. Ji per keletą minučių su mažina niežėjimą ir nepatogumus bei pagreitina uždegimo pažeistų audinių gijimą. Visais tyrimų atvejais, švelnėjant skausmams, įvykdavo hemorojų susitraukimas.

Tačiau visų svarbiausia — rezultatai būdavo tokie nuostabūs, kad šis pagerėjimas tęsdavosi daugelį mėnesių.

To buvo pasiekta naudojant gydomąją medžiagą (Bio Dyne), kuri greitai padeda užgyti pažeistoms celėms ir sužadina naujų audinių augimą.

Dabar Bio-Dyne galima gauti tepalo bei lazdelės formos „Preparation H" vardu. Pražykite visose vaistinėse. Pasitenkinimas — arba grąžinami pinigai

KULTŪRINĖ KRONIKA

LIETUVIS TARPKONTINENTALINĖJE DAILĖS PARODOJE

Dailės meno paroda sudedanti iš daugiau, kaip šimto paveikslų ir skulptūrų, atstovaujanti maždaug tokį pat skaičių menininkų iš įvairių kraštų, kuri sutraukė šimtus žiūrovų Monte Carlo rūmuose pereitą vasarą, dabar vyksta New Yorke. Ši "Tarpkontinentalinė dailės meno paroda" / Exposition Intercontinentale/ yra 27o Park Avenue Union Carbide pastate, ir tęsis nuo spalio mėn. 7 dienos iki lapkričio 1 dienos. Iš New Yorko paroda gastroliuos po Šiaurės Ameriką, kol galiausiai persikels į Europą.

Alfredo B. Pusarausko pastangomis buvo suorganizuota, kad tarp daugelio tautų menininkų, dalyvaujančių šioje parodoje, būtų atstovaujama pirmą kartą ir Kanada. Kanados atstovu tapo dailininkas Romualdas BUKAUSKAS iš Montrealio, kuris ir yra vienintėlis lietuvis dalyvaująs šioje pasaulinio masto parodoje. Be Kanados čia dalyvauja menininkai iš Jungtinių Amerikos Valstybių, Turkijos, Korėjos, Švedijos, Vokietijos, Italijos, Lenkijos, Prancūzijos, Čilės, Izraėlio, Olandijos, Monako, Irano ir Graikijos.

SUARTĖJIMO MOKSLAS

Rugsėjo pabaigoje Vilniuje buvo sušaukta tarprespublikinė mokslinė konferencija. Studijuota mokslo šaka šį kartą buvo sovietijos valdžioj esančių tautų kultūrinis bendradarbiavimas ir tolesnis suartėjimas. Kaip ir su kuo suartėti, konferencijoj, vykstančioj Lietuvos sostinėj, dėstė: G. Zimanas, A. Cholmogorovas /iš Latvijos/, K. Chalik /iš Estijos/, A. Motočka /iš Minsko/, I. Davidkovas / iš Možaisko nuo Maskvos / ir J. Banaitis /kultūros ministras/.

SUSIRŪPINIMAS DĖL "SVETIMŲ NUOTAIKŲ"

J. Macevičius, rašytojų s-gos partinės organizacijos sekretorius pasisakė apie reikalą duoti atkirtį "svetimoms nuotaikoms ir intelektualiniam chuliganizmui", nes juo kartais už siiminėja jaunuoliai, kurie " su panieka žiūri ne tik į literatūrą, bet ir į musų žmogų. Tokių jaunuolių Lietuvoje nedaug, tačiau jie veikia jaunimo dalį, operuodami skambiais užsieniniais vardais, nežinia kokiais kanalais juos pasiekiančiais veikalais, drabstančiais purvu socialistinį realizmą..." E.

KANADOS LIETUVIŲ DAILININKŲ PARODA NEW YORKE

Lapkričio mėn., 18, 19, 2o dienomis, Lietuvių Atletų Klube, 1332 Halsey St., Brooklyn, N.Y., įvyksta dailininkų Romualdo BUKAUSKO ir Vytauto REMEIKOS dailės meno paroda.

Parodos atidarymas penktadienį, lapkričio 19 d., 8 val. vakare. Paskaitą skaitys dr. Henrikas NAGYS: "Keletas kontraversinių meno minčių".

REKTORIŲ IR STUDENTŲ NUOMONĖ.

Lietuvos aukštųjų mokyklų rektoriai pareiškė įdomių minčių apie padėtį aukštosiose mokyklose. Į vieną iš klausimų: "ar teisingas studentų posakis – egzaminai – loterija? Ar egzistuoja nusirašinėjimo problema?" Vilniaus universiteto rektorius prof. J. Kubilius atsakė: Skaičiuojant statistiškai, 4–5% egzaminus laiko loterija. Nusirašinėjimas – ne masiškas reiškinys". Kauno Medicinos instituto rektoriaus prof. Z. Januškevičiaus nuomonė: jei studentai egzaminus laiko loterija, matyt kažkas netvarkoj su dėstymu. Nusirašinėjimas egzistuoja, viskas priklauso nuo dėstytojų budrumo. Pedagoginio instituto Vilniuje rektorius V. Uogintas atsakė: nesąžiningų studentų pasitaiko – su jais turėtų kovoti komjaunimas. Kauno Politechnikos instituto rektorius M. Martinaitis: geram studentui posakis "egzaminai – loterija – negalioja. Jei egzaminas teisingai organizuojamas, nusirašinėjimo problemos nebus. Šiaulių pedagoginio instituto rektorius K. Zukauskas: "Aš už špargalkas – iki egzaminų. Juk 'špargalka' – savotiška kurso santrauka!"

Ar Lietuvos aukšt mokyklų studentai perkrauti? Daugelis pripažino, kad perkrovimo esama. Diskusijas baigiant paskelbti tokie faktai: vienas Pedagoginio instituto Vilniuje studentų, T. Sarkus, apskaičiavo, kad III kurso lietuvių kalbos ir literatūros studentai per vieną semestrą privalo perskaityti 17.5oo puslapių. Tai, esą, kosminis studentų apkrovimas. Jis egzistuoja ne tik išeinant literatūros mokslą. Teigiama, kad Lietuvos studentai dažnai tiesiog fiziškai neįstengią vykdyti jiems duodamas užduotis. Pagal prof. Z. Januškevičių, tai visų aukštųjų mokyklų bėda. Kiti priminė lotinišką posakį: "Non multa sed multum" /geriau mažiau, bet giliau/

E.

DAILININKAS ROMUALDAS BUKAUSKAS DAILININKAS VYTAUTAS REMEIKA

Abiejų dailininkų, R. Bukausko ir V. Remeikos, darbų paroda lapkričio 18, 19 ir 2O dienomis atidaroma New Yorke. Abu dailininkai yra montrealiečiai ir jau pasižymėję eile parodų, kurios susilaukė rimtų įvertinimų.

DANA STANKAITYTĖ

Čikagos lietuvių solistė kuri spalio 3o d. dalyvaus "Baltijos" stovyklos koncerto programoje, Montrealyje.

D. Stankaitytė yra lyriškai dramatinis sopranas. Lietuviškas mokyklas jau Vokietijoje lankė, po to Frankfurt a. M. universitete studijavo humanitarinius mokslus. Pradėjo dainuoti "Dainavos" ansamblyje pas St. Sodeiką. Dainavimo studijas tęsė pas Lietuvos operos solistus J. Butėną ir Dičiutę-Trečiokienę bei pas muzikus A. Kučiūną ir V. Jakubėną. Daug koncertavo JAV ir Kanadoje, tačiau Montrealyje pasirodo tik pirmą kartą. 1958 m. pradžioje dainavo The American Opera Co. operoje Cavalleria Rusticana Santucos rolėje.

Čikagos Lietuvių Operoje D. Stankaitytė dainavo Giovanną / Rigolleto /, Mikaelą / Carmen /, Aidą / Aidoje / ir kitas roles.

STASYS BARANAUSKAS,

plačiai žinomas lietuvių solistas, kuris spalio 3o d. dalyvaus "Baltijos" stovyklos koncerto programoje, Montrealyje.

S. Baranauskas yra tenoras ir turi plačios apimties gražų ir galingą dramatinį balsą. Lietuvoj jis baigė Pranciškonų gimnaziją Kretingoje ir studijavo mediciną Vytauto Didžiojo universitete, Kaune. Dainavimo mokėsi pas Joną Butėną Kaune ir toliau gilinosi Vokietijoje. Specialias studijas atliko Italijoje. Tremties metu Vokietijoje ir Anglijoje surengė per 2oo koncertų. Atvykęs į JAV, dažnai koncertuoja Kanadoje ir JAV.

Solistas Stasys Baranauskas – Baras, kaip jis save vadina sutrumpinta pavarde, turėjo eilę konkursinių pasirodymų, kuriuose išėjo nugalėtoju.

DAILININKAS JUOZAS PAUTIENIUS

Baigdamas atostogas, kurias praleido Vasagoje /jis gyvena Čikagoje/, Toronte turėjo sėkmingą parodą.

Beatostogaudamas Vasagoje, jis nupiešė keliius paveikslus, kurių vieną specialiai Nepriklausomai Lietuvai.

Kaip spaudos rėmėjas, nes ir pats spaudoje ilgokai dirbęs, dail. Juozas Pautienius yra spaudos rėmėjas, – todėl ir Nepriklausomai Lietuvai paremti, būsimai, numatomai loterijai, paskyrė paveikslą, už ką jam dėkojame.

• Pirmasis spalio sekmadienis visoj sovietijoje paskelbtas nuo šiol būsiąs laikomas mokytojų šventė. Šventė dabar užžims buvusią Lietuvos policijos šventės vietą, nes data labai artimai sutampa.

TREJOS DEVYNERIOS

VEDA DR. GUMBAS

DIDELIS NESUSIPRATIMAS

Teksaso milijonierius viešėdamas Indijoje, ilgai ieškojo atitinkamos dovanos savo motinai, kurios 7o metų gimtadienis buvo tik už kelių dienų.

Vargais negalais kažkas jam pasiūlė retą paukštelį, kuris stebuklingai pamėgdžiojo Caruso, Šaliapiną ir kitus dainininkus.

Sumokėjo milijonierius $1o, ooo už retą paukštį ir pasiuntė jį lėktuvu savo motinai.

Už dviejų dienų motina atsiunčia sūnui telegramą:

–Paukštis buvo labai skanus. Jei gali, atsiųsk dar keletą.

NEIŠSIAIŠKINO...

Anglų literatūros profesorius buvo pakviestas į Holywoodą pamatyti, kaip daromi filmai.

Vieno artisto persirengimo kambary, profesorius pamatė Longfellow paveikslą.

–O, aš matau jūs gerbiate Longfellow, –nudžiugo profesorius.

–Ką aš gerbiu?

–Henry Wadsworth Longfellow. Juk čia gi jo paveikslas.

–Ar tai jis? –nustebo artistas. –Aš į jį tik pasižiūrių, kai man tenka grimuotis. Lengva studijuoti jo ūsus.

IR PLĖŠIKAS APSISKAIČIAVO

Du plėšikai ieško pinigų svetimam bute. Staiga, vienas iš jų pabąla:

– Ei, raukim iš čia. Šis butas priklauso sunkaus svorio bokso čempionui.

–Durniau, tai tu manai, kad jis mažiau už loo, ooo dolerių boksuojasi? –nuramina antrasis plėšikas.

VEDYBINIS APARATAS

Į vienos didelės firmos direktoriaus kabinetą įsiveržė kažkaip niekniekių agentas:

–Pone direktoriau, kaip matau, Jūs gaunate labai daug laiškų. Štai šituo aparatu Jūs greit ir be vargo atidarysite visus laiškus.

–Negaišinkite laiko, –supyko direktorius, –tokį aparatą aš jau prieš 7 metus vedžiau.

DRAUDIMAS NE SAVO LAIKU

Vyras, atvykęs į draudimo įstaigą, teiraujasi:

– Sakysim, aš apdraudžiu šiandie savo žmonos gyvybę. Ryt ji miršta. Ką aš gausiu?

– Pagal mūsų draudimo bendrovės polisą špiga nenumatyta, bet lpgiškai galvojant, nieko daugiau nenumatoma...

KORSAKAS APIE RAŠTIJOS DARBUS LIETUVOJE

K. Korsakas "Tiesoje" pasakė platų stripsnį apie lietuvių filologijos darbus bei planus ateičiai. Jis pranešė, kad pirmaisiais pokario metais buvo pasireiškęs filologų trūkumas, ypač, kad nepr. Lietuvos laikais, parengtųjų, kvalifikuotų filologų didesnioji dalis pasitraukė į vakarus.

Dėl kvalifikuotų filologų stokos ir pokario sąlygų rimtesnis darbas teprasidėjęs tik antrame pokario dešimtmetyje; apie 1955m.

Lietuvių kalbos žodynas.

Stambiausiu fololog ijos darbu Korsakas laiko "Lietuviu kalbos žodyną". Jau išleisti 6 tomai iki raidės "K", pradedant 3-ju tomu "Žodynas" rengiamas pagal sovietinės leksikografijos principus. Maža to, Korsakas teigia, kad pirmieji du žodyno tomai turį "kai kurių esminių trūkumų"; tad numatyta abu tomus perredaguoti. Šiuo metu atiduotas spaudai "Žodyno" 7-tas tomas, redaguojamas 8-tas ir rašomas 9-tas tomai. Iš viso būsią 15 tomų, gi paskutinysis turėtų pasirodyti ne vėliau kaip 198Ometais

Iš kitų filologijos srities darbu dar paminėta: rengiamas dialektologinis atlasas/duomenys surinkti iš 7O5 vietovių/, draugerenkami ir lietuviški vietovardžiai bei asmanvardžiai. Šiuo metu baigtas spausdinti pirmasis "Lietuviu kalbos gramatikos" tomas, apimąs fonetiką ir dalį morfologijos – dar būsią du tomai. Sovietų mokslininkai šį darbą laiko "fundamentaliu lietuvių kalbininkų darbu". Literatūros mokslo srityje, pagal Korsaką, "teisingai nušviesta" įvairių praeities rašytojų kūryba, nors, esą, čia pasitaiką ir spragų. Netrukus pasirodys "Lietuvių literatūros istorijos" III tomo 2dalis/vad. "pažangioji" literatūra 1917–194O m., būsią nušviesti ir išeivių raštijos "svarbesnieji faktai"/.

KAIMAS KRYŽKELĖJE

Atkelta iš 3 psl.

ir pasuko pirmu pasitaikiusiu šunkeliu Kepalių brigadon. Pats nežinojo, ko ten eina. Vilkosi šiaip sau, nes reikėjo kur nors eiti. Bėgo nuo sielą užgriuvusios vienatvės jausmo, nuo širdgėlos, nuo skaudžių minčių, kurios vijosi iš paskos tarsi bičių spiečius ir gėlė gėlė...

Kodėl taip atsitiko? Kas kaltas? Juk daugiau kaip prieš dešimt metų, kai jį išrinko bendro žemės apdirbimo draugijos pirmininku, buvo gerai? Patikėjo, nors tada buvo neseniai įstojęs į partiją. Ir apylinkės tarybai sugebėjo vadovauti. O grįžo iš kolūkių kadrams ruošti mokyklos, papirmininkavo trejetą metų — šalin, užleisk protingesniam vietą!.. Tai kas gi, kas jį sugadino? Gal pasimokęs pasidarė kvailesnis?

...O anksčiau jo tai nematė. Kai Tautkus su Bariūnu nuvarė kolūkį, tada — šen, Martynai, įsijuosk, atstatyk, kas sugriauta! Anie per šešerius metus nieko nepadarė, priėjo iki to, kad už darbadienį graminėmis svarstyklėmis svėrė. Sukiršino, ištvirkino žmones, priveisė vagių, o tu štai turi visus perauklėti, padaryti turtingus ir laimingus. Kad ir stengėsi, darė, kiek galėjo, iš kailio nėrėsi, norėdamas visiems gero. Skubėjo pirmas įvykdyti planus. Grūdų pylė daugiau, negu reikia, mėsos vėl toną kitą viršaus valstybei; ir buvo geras, gerbė jį, traukė į Garbės lentą, skyrė dovanas. Gal nors kartą nepasėjo linų tiek, kiek rodė planas, ar cukrinių runkelių trūko kokio hektaro? Tai jau nel Nelaužė sėjos terminų, nemelavo rajkomui, neapgaudinėjo, kaip kiti pirmininkai, teisindamiesi nepalankiomis gamtos sąlygomis. Nurodymai iš aukščiau jam buvo šventi, neginčytini, nors kartais ir sukeldavo kai kurių abejonių. Tikėjo, aklai tikėjo partija, todėl ir visa tai, kas plaukė iš jos, nedrįso, dargi bijojo svarstyti. O ir vietos netekti bijojo, nes priprato būti vyriausiu Liepgiriuose ir, kartais pagalvojus, kad likimas gali sulyginti su kaimynais, nemalonus jausmas apimdavo visą. Bet kas nenori stovėti aukščiau? Ne, ne čia jo nelaimė, tik ne čia!

Pati gamta ėjo prieš jį. Pirmais metais nenuėmė pusės vasarojaus, nes užėjo liūtys, o, be to, rajkomas ragino greičiau vežti grūdus valstybei. Cukriniai runkeliai vėl užaugo ne ką didesni už kiaulės uodegėlę. Mat, pasitaikė vėlyvas pavasaris, o sekretorius MTS zonai gulė ant kulnų, kad greičiau sodintų. Reikėjo surizikuoti, užsispirti, palaukti dar porą savaičių, kaip kai kurie pirmininkai ir padarė, bet kas žinojo, kad greitai baigsis liūtys? Ne, geriau jau pasodinti laiku, negu likti kaltam. O pernai ant kelių paklupdė linai. Užplėkė pagal planą dešimtą dalį dirbamos žemės. Kaip išganymo laukė derliaus. Užaugo, bet kas iš to, kad didesnė triūso pusė nuėjo vėjais? Nujautė valstiečio širdis nelaimę. Nenorėjo linų kloti rudenį, nes daug kas pranašavo greit prasidėsiant šalčius, o apie oro atšilimą tai nebuvo ko nė galvoti. Bet atvažiavo iš ministerijos įgaliotinis ir įsakė nieko nelaukiant kloti linus, nes įmonės stokojančios žaliavos ir negalinčios laukti pavasario. Paklojo, o netrukus užsnigo, paskui prasidėjo liūtis, vėl sniegas. Dalis visiškai supuvo, o dalį suėmė, tačiau ne ką teišrinko, nes fabrikas paskaitė į žemesnę rūšį.

Taip, kur tik pažiūrėsi, nuostolis ant nuostolio, ir rudenį už darbadienį vėl ne ką daugiau įpili, kaip Tautkus su Bariūnu kad įpildavo. O žmogui tai reikia gyventi. Todėl vertėsi, kaip kas galėjo — spekuliavo, grobė kolūkinį turtą, kitas net į kaimyno vištidę nepasidrovėdavo įlįsti,— taip sugadino nepritekliai žmones. Virė širdis ant tinginių, sekiojo vagis, ir grasino, ir geruoju kalbino sąžiningai užsidirbti duoną, bet pamokomas žodis lygu žirnis į sieną atsimušdavo. Ir nubaudė ne vieną, nubraukdamas darbadienius, tačiau anie tik šaipėsi iš tokios bausmės, girdamiesi, esą, per naktį su kaupu atsiimsią nuostolį... Norėjo pagąsdinti: pričiupo Strazdų Vincę, arklininką, su avižų maišeliu, pasodino trejiems metams, o naudos tebuvo tiek, kad visi pradėjo neapkęsti, dėti į šuns dienas, gi vieną pavakarę iš krūmų net akmenį į nugarą paleido... Ne, piktuoju nieko nepadarysi, o geras žodis taip pat skambalas po šuns uodega, nes alkanam reikia duonos, pilvą prikimšti reikia, tik tada jis tavęs klausysis...

Taip galvojo Martynas, gūbrindamas šunkeliu, kuris vingiavo laukais, lyg koks vestuvinis kaspinas, numestas snieguotoje lygumų viešpatijoje. Baigė rūkyti vieną cigaretę, degė kitą, o tą nusviedęs, lenkėsi sniego, žėbėjo godžiai, malšindamas troškulį, nes nuo vakar pietų buvo nieko nevalgęs, todėl viduriuose įsimetęs karštis troškino. Ir vėl rūkė, akių kampučiais įtariai dirsčiodamas į šalis, lyg ko gėdydamasis, lyg ieškodamas pritarimo savo mintims.

Staiga stabtelėjo, sustingo. Valandėlę žiūrėjo pro Klotmiškių krūmokšnius į seną, pakumpusį kryžių, apsuptą taisyklingo kreivų gluosnių keturkampio, su keista nuostaba žiūrėjo, tartum pirmą kartą būtų pamatęs ir tą pajuodusį kaminą, kurio kaimynystėje stypsojo suanglėjęs beržas, pasodintas kadų kadaise Galminų senelio, ir tuos griuvėsius, pridengtus išpurtusio sniego skranda, po kuria drauge su šventais sunaikinto artimų žmonių židinio pelenais gulėjo amžinai palaidotas brangus širdžiai žemės plotelis.

Nusiėmė kepurę. Ilgai stovėjo, nulenkęs galvą, draskomas prisiminimų, o iš senos žaizdos kliokė kraujas.

Prieš aštuonerius metus iš čia jis svajojo parvesti žmogų, kuriam lygaus nežinojo pasaulyje. Tą vakarą siauras kaimynų ratelis kėlė stiklus už jį, už jo sužadėtinę Galminų Valę, už abiejų laimę kėlė... Atėjo „banditai". Apsupo, padegė... Jam tik per stebuklą pasisekė išsigelbėti, o Valė drauge su savo tėvais žuvo liepsnose.

Atsiduso iš krūtinės gilumos ir skubiai nuėjo Akmenės pakrante, net pamiršęs užsidėti kepurę. Netoli tilto jį pažadino iš susimąstymo motoro ūžimas. Vieškeliu pravažiavo sunkvežimis, prikrautas baldų, pridurmui antras — su karve kėbule.

— Atvažiavo...— pagalvojo, prisivijęs pailsusiu žvilgsniu paskutinį sunkvežimį.— Naują kaimyną turėsiu.— Lūpos suvirpėjo, iškrypo, kartaus šypsnio sugniaužtos. Atsirėmęs į tilto turėklus, kurį laiką ilsėjosi, o galvon vėl rinkosi pirmykštės mintys, apkartintos skaudžių prisiminimų, vėl ėmė tūžmastis, tulžimi liejosi pyktis, kurstomas įžeistos savimeilės ir gailesio sau. Tik nežinojo, ant ko pykti. Blaškėsi, lyg žuvis bučiuje, ir vėl ėjo, perkirtęs vieškelį, vingriais lauko keliais suko pro vienkiemius, lodydamas valstiečių šunis, ir širdies gilumoje jau troško, kad kas pašauktų į vidų, užkalbintų, nes vieniša siela staugė, kaip išbadėjęs vilkas. Bet visi buvo lyg išmirę. O kaimas, tarsi tyčiodamasis iš jo, čia rėkė kažką nesuprantamo, čia dainavo, čia trypė, pritariant armonikai, ir kaip linksmas bernas viliojo savo draugėn, žadėdamas saldų užsimiršimą. Ir ėjo Martynas, suko lanką per Kepalių brigados laukus prie Akmenės kilpos, suko vis arčiau kaimo pakluonių, grimztančių vakaro sanbrėškon, į krautuvę suko.

V

O čia ant ilgos lentos, paklotos ant stulpelių pasienyje, priešais bufetą, sėdėjo Andrius Vilimas ir Raudonikis su Gaudučiu-Pomidoru. Atokiau vienas gurkšnojo Strazdų Vin-

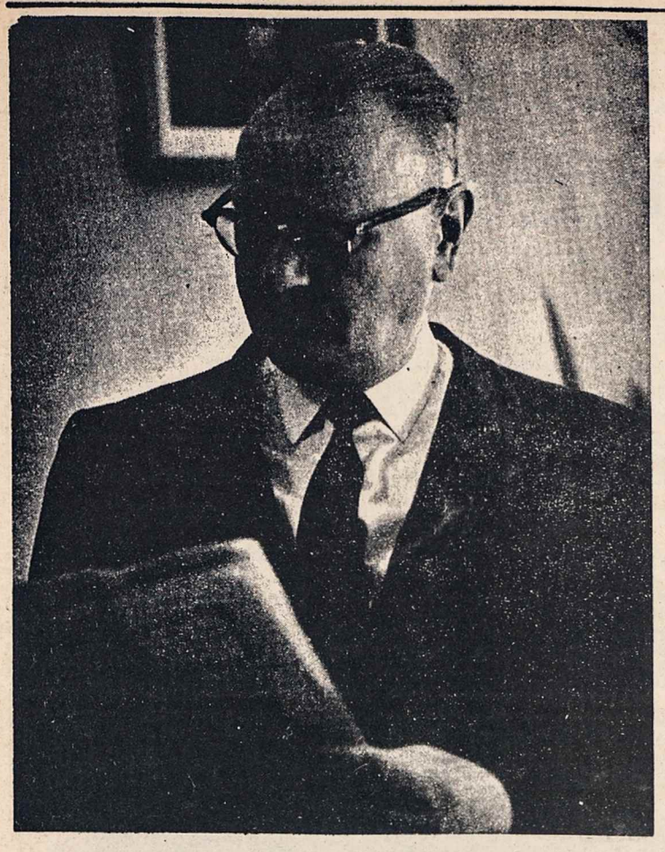
Nukelta 6 psl.

„Auksinės žąsies" autorė ir režisierė B. Pūkelevičiūtė.

"Aukso žąsis" — vaidybinis, ilgo metražo filmas. Juosta: 16 mm., spalva: Kodak-Ektachrome, bėgimo laikas: 1 valanda ir 54 minutės. Filmas garsinis, lydimas specialiai jam sukomponuotos muzikos. "Aukso žąsies" filme dalyvauja beveik visos aktyvesnės dramos aktorių jėgos išeivijoje. Jo gamyba užtruko trejetą metų; meninė ir technikinė talka per tą laiką išaugo iki 78 asmenų būrio.

"Aukso žąsies" filmas bus pirmą kartą rodomas Chicagoje, gruodžio 4 ir 5 dienomis, McCormick Place Mažajame Teatre. Salė talpina 600 žiūrovų ir turi pačią moderniausią aparatūrą

PROFESORIUS DR. JONAS PUZINAS
SUKAKTUVININKAS

Š.m. spalio 1 dieną profe riui Dr. Jonui Puzinui suėjo 60 metų.

Jo kolegų būrelis, gyvenan čių Philadelphijoje, suruo šė ta proga gražų paminėji mą ponų Vaškelių namuose, kur dalyvavo prof. A.Senn su ponia, ponai Saliai, Maciū nai, Mošinskiai Ostrauskai, šeimininkai Vaškeliai, Dr. B.Vaškelis, dail. Prof. R. Viesulas, iš Washingtono ju bilijatą pagerbti atvykę Dam briūnai, Krivickai ir Trumpa.

Be vaišių ir eilinių tostų, bei sugiedotų "ilgiausių me tų", buvo pasakyta eilė kal bų, jo kolegų atsiminimais prisiminta Jono Puzino jau nystė, jo nueitas mokslinis ir kūrybinis kelias Lietuvos proistorės kelyje, kuriant Lietuvos proistorės muziejų, parašytomis knygomis bei straipsniais ir pan.

Deja, pasiruošusio šioje srityje mokslininko našiausi gyvenimo metai praėjo nepil nai išnaudoti, jau ne jo my limoje tėvynės žemėje, kuri slepia savyje daug Lietuvos praeities kultūros turtų. Ta čiau, kiek sąlygos leido, vie naip ar kitaip jis savo žino jimą ir jėgas atidavė Lietu vai ar lietuviams. Pasitrau kus nuo komunistinio Lietu vos okupanto, susikūrus Vo kietijoje Pinneberg o Pabal tijos Universitetui, jis ten dirbo kaip baltų proistorės profesorius, eidamas pareigas ir universiteto vadovybėje. Atvykus į JAV, Puzinas įsi jungia į lietuvių visuomeni nį darbą, o nuo 1954 ligi 1964 m. pabaigos jis dirba kaip vie nas iš Lietuvių Enčiklopedi jos redaktorių.

Jo mokinių tarpe, čia Ame rikoje ir Lietuvoje, yra aukš tai iškilusių toje srityje moks lininkų. Reik tikėtis, kad jie atiduos pagarbą savo moky tojui, prisimindami jį vienu ar kitu būdu.

Dabar sulaukus 60 metų, jis yra bedarbis, jo visas žino jimas nėra panaudojamas ga limoje lietuvių kultūros sri tyje. Remiamas moraliai ir materialiai jo gyvenimo ben drakeleivės ponios Puzinie nės, jis dalyvauja lietuvių vi suomeniniame gyvenime: Lie tuvių Bendruomenėje, Vlike ir kitur.

G.G.K.

JAUNIMO KONGRESO KONCERTAI

Atkelta iš 2 psl.

tai ateis, nes gabumų yra. Yra pagrindo pagirti D. Skrinskaitę už labai subtilų ir mokamai derinamą su soliste akompaniavimą.

BENDROSIOS PASTABOS

Neturėjimas tokio masto koncertams patirties pasi reiškė tūlais trūkumais stoka tobulesnio susitvarkymo.

Faktas yra, kad Talentų koncertas buvo išplėstas nuo mėgėjų iki profesionalų imamai, kai tokiu atveju prasminga kiatip susitvarkyti. Prasminga buvo išskirti poetus, gal brangiausį perlą mūsų tiksluose, K.Bartešką, L. Švegždaitę ir instrumentalistus studentus R. Piešiną ir A.Kusinskį ir perkelti juos į sekmadienio koncertą, kuris dėl to būtų tiktai išlošęs, tam tikslui nubraukus didžiąją dalį nelietuviškos sekmadienio koncerto programos, kuri ir publikai ne buvo prie širdies. Svetimomis kalbomis juk čia visi prisiklauso pačių iškiliausių pasaulio solistų. Kas kita lietuviška programa, į kurią labai ryškiai pakiliai reagavo ir visa publika.

Bendrai, Kongresas ėjo lietuvybės šūkiu, tat ir visa jo programa turėjo būti bazuojama ant lietuviškojo pagrindo, paremtas lietuviškaja kūryba. Tat ir T. Gurevičiui ir R. Piešinai reikėjo būtinai duoti bent po vieną lietuvišką kūrinį. Turime gi puikios savo lietuvių kūrybos. Nepateisinamas dalykas, kad neduota lietuvių kompozitorių fortepioninės kūrybos. Taip sutvarkius koncertus, sekmadienio koncertas būtų buvęs daug įvairesnis, gyvesnis ir įdomesnis, o pirmosios dienos koncertas būtų turėjęs daugiau vietos ir laiko kitiems dalyviams, kurių juk yra: yra Gailevičiaus, Rautinš, Orantienės studijų neabejotinai gabių mokinių Toronte, lygiai ir Montrealyje yra. Jie greičiausia dėl kuklumo patys nesiryžo, o niekas jeims, matyti, nepatarė ir nepasiūlė.

Tačiau, žinoma, mes džiaugiamės ir ta pradžia kuri buvo ir naujiena ir labai maloni naujiena. Labai gražu, kad dalyvavo daug jaunimo. Tikėsime ir lauksime, kad sekantieji Kongresai vyks dar geriau paruošti ir kad jų pasirodymuose bus dar daugiau jaunų jėgų, kuriomis galima tiktai džiaugtis.

J.Kardelis.

P. VAUPŠA

V. VAUPŠAITĖ

L. BLAUZDŽIŪNAITĖ

D. BLAUZDŽIŪNAITĖ

KLB Kr. Tarybos suvažiavimas vaizduose: viršuj ir apačioj prezidiumas: dr. P. Lukoševičius, Pr. Rudinskas, P. Augaitis, dr. J. Ylas, E. Skripkutė ir St. Bakšys. Kituose atvaizduose suvažiavimo salė su Kr. Tarybos nariais.

KLB KR. VALDYBOS PINIGINĖ APYSKAITA
už 1964/65 metus /nuo sesijos iki sesijos/:

Saldo iš praeitų metų	$ 317.27
Kadencijos metu iš apylinkių gauta	$1207.00
Kitų pajamų turėta	$ 243.00
Pereinamų sumų buvo	$ 60.60
Viso pajamų turėta	$1716.07
Išlaidų turėta	$1305.45
Pereinamų sumų	$ 60.00
Saldo 1965 m. spalio 7 dienai	$ 350.62
Viso išlaidų turėta	$1716.07

Apyskaitą patiekė Kr. Tarybos suvažiavimui Kr. V-bos I ždininkas Pr. Rudinskas.

SUSITELKIME IŠLEISTI

LITUANISTINĘ ENCIKLOPEDIJĄ ANGLŲ KALBA

Tiek anksčiau, tiek ir dabar apie Lietuvą Vakarų kalbomis veikalų beveik nėra. Dėl to ir svetimųjų šaltiniuose pilna netikslumų ir net netiesos, žalingos Lietuvai. Todėl yra gyvas reikalas mums patiems parūpinti veikalų apie Lietuvą ir svetimomis kalbomis. Taip pat jau ir lietuvių tarpe yra gana daug, kurie, svetur gimę ir augę, nebemoka savo tėvų kalbos, o apie Lietuvą ieško žinių: ne tik šiaip sau ką nors apie tėvų gimtąjį kraštą sužinoti, bet ir mokslo darbams. Taigi ir daliai lietuvių jau reikia veikalų apie Lietuvą jiems suprantama kalba. Be to, neretai į leidyklą (žinome, kad ir į kitas įstaigas) kreipiasi svetimieji, ieškodami prieinamų jiems suprantama kalba šaltinių apie Lietuvą aplamai.

Yra kilusi mintis išleisti lituanistinę (Lietuvos kraštas ir istorija, žmonės ir kt.) enciklopediją anglų kalba. Manome, kad tokiu leidiniu būtų užpildyta ne tik esanti spraga, bet kartu atitaisytos neteisingos žinios apie Lietuvą. Aktualu tai ir dėl to, kad okupantai rusai taip pat jau imasi teikti savo „informacijas" apie Lietuvą ir Vakarų kalbomis.

Ši mintis buvo ilgai brandinta, aiškintasi, tartasi. O kai ji buvo jau kiek plačiau žinoma, ir mūsų spauda palankiai atsiliepė, skatindama tokį leidinį būtinai leisti. Vėliau tam pritarė ir į rezoliucijas įrašė Kultūros Kongresas (Chicagoje), Lietuvos Vyčių Seimas (Bostone), Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Seimas (New Yorke).

Ne vien tik lietuviai pritaria šiam sumanymui. Pritaria bei skatina ir svetimieji. Š.m. birželio mėn. yra gautas Popiežiaus Pauliaus VI laiškas, kuriame tarp kitko rašoma: „... Kristaus Vietininkas, už parodytą prielankumą labai dėkodamas, dėl šio darbo jus labai sveikina ir karštai linki, kad, dieviškajai malonei padedant, jūsų bendros pastangos laimingai privestų prie artimos ir trokštamos darbo užbaigos ir kad įvyktų jūsų pasiryžimas išleisti tą pačią Enciklopediją ir anglų kalba.

Bet ir vėl, kaip ir anksčiau LE sumanius leisti, susiduriame su sunkumu, iš kur imti lėšų. Todėl ir vėl visos viltys nukrypsta į savuosius, vėl į lietuvius, tikintis talkos ir paramos ją užsisakant. **Talkos bei paramos tiek daug, kiek daug ir kaip nuoširdžios buvo sulaukta leidžiant LE.**

Darbą norime pradėti 1966 m. pradžioje ir I-jį tomą galėtume jau išleisti 1967 m. Viso būtų 6 tomai. Kiekvienas tomas bus 608–640 psl., labai gero popieriaus, kietais viršeliais gražiai įrištas. Visų tomų kaina būtų $90.00. Juos manome išleisti per 5 metus.

Pranešdami šį mūsų sumanymą Jums, labai nuoširdžiai prašome Jūsų talkos ir paramos prenumerata. Malonėkite užpildyti žemiau atspausdintą pritarimo–prenumeratos atkarpą ir ją iki š.m. lapkričio 1 d. atsiųsti LE leidyklai.

Susiradus reikiamam skaičiui prenumeratorių, dar šiemet atskiru laišku Jums pranešime apie jos leidimą.

Su didele pagarba ir nuoširdžia padėka —

Jūsų
Lietuvių Enciklopedijos Leidykla

..... (ČIA NUKIRPTI) .....

Nr. .....

PRENUMERATOS LAPELIS
LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS LEIDYKLAI

Pritariu Lituanistinės Enciklopedijos Anglų Kalba leidimui ir ją prenumeruoju.

Prenumeratorius: .....
Vardas, pavardė

.....
Adresas

.....

Data: .....

.....
Prenumeratoriaus parašas

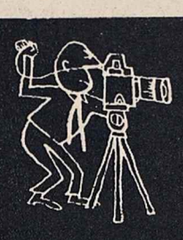
Pastabos:

ŠKAITYK IR PLATINK NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ

BALTIC WOODWORK CO.
DAROMOS ĮVAIRIOS DURYS, LANGAI, VIRTUVĖS KABINETAI IR KITI ĮVAIRŪS MEDŽIO DIRBINIAI.
K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS.
Adresas: 547 Lafleur Str., LaSalle.
Montreal, P. Q. Tel. DO 6-3884

Baltica Investment Corp.
Autorizuotas kapitalas $ 120.000
J. Skučas, Prez. RA 2-6152 6966—44 Ave. Rsmt.
Superkame sklypus ir žemę Montrealyje bei apylinkėje.
Už indėlius mokame 8% dividendą.

JOE'S BUTCHERY & GROCER
J. LAURINAITIS
ALUS IR ĮVAIRIAUSI MAISTO PRODUKTAI.
ILGAMETIS PRITYRĘS SAVININKAS ŠVIEŽIŲ IR RŪKYTŲ DESRŲ GAMYBOJE.
VISKĄ PRISTATO Į NAMUS ARBA Į PARENGIMŲ VIETAS.
PRISTATYMAS GREITAS IR SĄŽININGAS Į VISAS MIESTO DALIS.
1918 FRONTENAC ST. Montreal. LA 4-0209.

Tel. 525-8971
Tony's Photo Studio
PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKŠTYNOS
SUKAKTUVĖS - MAŽAMEČIAMS
ĮVAIRIOS PROGOS
1920 Frontenac St. Montreal, P. Q. T. Laurinaitis

LaSALLE AUTO SPECIALIST Reg'd
SAV. G. DESROCHERS
Taisau ir dažau lengvas mašinas.
7717 GEORGE LASALLE, QUE.
(Priešais „Nepriklausomos Lietuvos" redakciją)
Tel.: garažo 366-0500
namų 366-4203

79 ir 81 St. Zotique St. E.
Tel. CR 7-0051. MONTREAL

A. NORKELIŪNAS
Commisioner of the Superior Court of Montreal
MONTREAL ENTERPRISES REG'D
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS.
6695—35-ta Ave., Rosemount (kamp. St. Zotique)
Montreal 36, Que. Tel. RAymond 7-3120.

ME 7-6727
DE LUXE CLEANERS
Sav. P. RUTKAUSKAS
117—6th Avenue, Lachine.

BELLAZZI-LAMY, INC
DO 6-6941 7682 Champlain Blvd. LaSalle
Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai.
Insuliacija, Ten - Test, Masonite, statybinis popierius.

SIUNTINIAI LIETUVON
per
Kaufman's Woollens & Textiles
4115 St. Lawrence Blvd. Montreal, P. Q. Tel. VI 2-5319.
Iš čia pasiųsite siuntinius savo artimiesiems garantuotai skubiausiai ir
urmo kainomis
(30—40% žemiau rinkos kainų)
IMPORTUOJAME IŠ ANGLIJOS
geriausias angliškas vilnones medžiagas vyriškiems ir moteriškiems kostiumams ir suknelėms.
Turime didžiulį pasirinkimą viln., kašmiro ir šilk. skarelių
Ateikite ir įsitikinsite, kad čia perkant sutaupysite.
PRIIMAME UŽSAKYMUS
vyriškiems ir moteriškiems kostiumams ir paltams.
Priimami užsakymai Made to Measure vyriškų kostiumų iš geriausių angliškų medžiagų. Kaina $50, kelnės $10.
SAVININKAS CH. KAUFMANAS
Lietuvos pilietis. Buvęs audinių fabriko Litex Kaune vedėjas. Laisvai kalba lietuviškai.

GEORGE LAVINSKAS
ALLSTATE INSURANCE
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS.
268 - 2nd Ave., LaSalle. Tel: 366-6309.

Telefonas 768-6679
WINDSOR
DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.
Valome visokius drabužius ir kitą Jūsų namų apyvoką.
Savininkai:
A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus.
1205 CHURCH Ave., Verdun, Montreal.

SUDBURY

KELIOS SUVALKŲ TRIKAMPIO LIETUVAITĖS su mūsų vyrais sukūrė gražias lietuviškas šeimas. Šiandien jos visos yra energingos ir aktyvios. Uoliai mokosi anglų kalbos, aktyviai dalyvauja visuomeniniame gyvenime, be to gal būt pirmoji iš visų, Birutė Stankūnienė išlaikė egzaminus ir gavo mašiniai vairuoti leidimą ir teise. Atrodo, kad nevedusiems mūsų "bernužėliams" į Suvalkų trikampį dar kelias atviras - tik reikėtų nesnausti.

● Jurgiui Šleiniui ruošiantis vedyboms, jo draugai, p.p. Staškų namuose surengė gražų, lietuvišką išleistuvių pobūvį, kuriam vadovavo J. Remeikis. Dalyvių buvo per 20. Dovanų įteiktas lietuviškas albumas.

● Beatričei Zlatkuvienei, laukiančiai šeimos padidėjimo - S. Poderienė, savo namuose, sukvietė lietuvės moteris, ir paruošė pobūvį - "shower". Buvo 25 dalyvės.

● "Geležinis vilkas" medžiotojų ir žūklautojų klubo geresnieji medžiotojai savaitgalius praleidžia miškuose, praėjusių metų medžioklės rekordą viršyti, vietoje 3, šiemet nušauti 5 "mūsus", - briedžius.

TORONTO

TAUPYK IR ŠKOLINKIS
TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE
„PARAMA"
Būstinė: LIETUVIŲ NAMAI
1129 Dundas St. West, Toronto 3, Ont., tel. LE 2-8723
Už depozitus „Parama" moka 4½% vieton 4¼% ir už asmenines paskolas „Parama" ima 7% vieton 7½%.
Už paskolas ir — morgičius — 6½%.
Paskolos mirties ir invalidumo atveju apdraustos.
Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $ 2,000.00.
„Paramos" nariais gali būti kiekvienas lietuvis, gyvenantis Kanadoje.
Kasos valandos:
dienos metu nuo 10 val. iki 1 val. 30 min. kiekvieną dieną, išskyrus sekmadienius;
šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val.,
o vakare nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min.
tiktai pirmadieniais ir penktadieniais.

Lietuviai advokatai
NEIMAN, BISSET & SEGUIN
Barristers, Solicitors, Notary Public.
35 Heyden Street
(netoli Bloor ir Yonge)
Toronto 5, Ont.
Tel. Ofice WA 4-9501
Res. BE 3-0978

A.E.McKEGUE, Q.C.
Barrister and Solicter
Advokatas ir Notaras
Telefonai: EM.4-1394
ir
EM.4-1395.
1008 Northern Ont.Bldg.
330 Bay Street.

ĮVAIRŪS SIUNTINIAI IR DOVANOS
Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ
IR U. S. S. R. PAPRASTU BEI ORO PAŠTU
BE MUITO DOVANOS:
Įvairios sudėties maisto siuntiniai be muito iki 33 svarų. Prašom reikalauti mūsų naujų maisto katalogų.
Automobiliai, šaldytuvai, skalbimo mašinos, motociklai, dviračiai, siuvamos mašinos, televizijos aparatai, pianinai, automobiliams padangos, foto aparatai ir t. t.
• Be to, siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 17¾ svarų gryno svorio.
• Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
• Gyveną ne Toronte, prašomi savo sudarytus siuntinius bei užsakymus siųsti mums paštu ar ekspresu.
• Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.
• Sąžiningai ir greitai patarnaujame.
• Jeigu turima neaiškumų, prašome klausti, telefonuoti bei rašyti, mielai paaiškinsime ir duosime patarimą.
• Mūsų įstaiga labai daug kam patarnavo ir pasiruošusi patarnauti ateityje.
LIETUVIŲ ĮSTAIGA
Baltic Exporting Co.
849 College St., Toronto 4, Ont., Canada. Tel. LE 1-3098
Darbo valandos: pirmadieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 v. vak.; šeštadieniais—nuo 9 val. ryto iki 5 v. pp.
Savininkai A. ir S. KALŪZA.

The Canada Pension Plan and its benefits

Štai ką
Kanados Pensijų Planas
duos žmonėms, kaip Estera Mejerienė,
50 metų amžiaus mažos krautuvėlės savininkei,
kuri per metus uždirba $ 5.800.

Jei Estera uždirbs tą sumą iš savo verslo iki 65 metų amžiaus, ji ir jos vyras, kuris yra invalidas ir negali dirbti, gali tikėtis mėnesinės pensijos $104.17 iš Kanados Pensijų Plano ir $ 75 iš senatvės pensijos- iš viso $179.17 į mėnesį. Kai jos vyras pradės gauti senatvės pensiją, jų mėnesinės pajamos pakils iki $ 254.17.

Jei Estera mirtų po 1967 metų ir būtų mokėjusi iki savo mirties atatinkamus našus, jos vyras gautų našlio invalido pensiją po $64.06 į mėnesį iki 65 metų amžiaus. Jei Esteros mirties metu jis būtų jau 65 metų amžiaus, tai pagal šį planą gautų $62.50 į mėnesį plius $75 iš senatvės pensijų fondo. Be to, Mejeris savo žmonos mirties atveju turės teisę gauti vienkartinę sumą- $ 500.

Visi išmokėjimai pagal šį planą išlaikys pastovią savo vertę. Tie išmokėjimai greičiausiai bus didesni, negu čia nurodyti, nes jie bus suderinti su besikeičiančiu pragyvenimo lygiu bei atlyginimų dydžiu dar prieš išmokant.

Kiek tas planas kainuos Jums?

Jeigu Jūs, kaip ir Estera, dirbate savarankiškai ir uždirbate $5.800 per metus, mokėsite per metus $158.40, t.y. 3.6% nuo $4.400 maksimalinės sumos, pagal kurią apskaičiuojami pensijų įnašai. Įnašus reikės mokėti dalimis, panašiai, kaip ir darbo pajamų mokestį.

Šis skelbimas yra vienas iš eilės paaiškinimų, kuris parodo, kaip Kanados Pensijų Planas gali būti pritaikomas paskiriems atvejams.

Duotas Kanados Sveikatos ir Socialinės Gerovės Ministerio,
The Honourable JUDY LaMARSH
patvarkymu.

CP-85C

Padėkos

Mirties Angelui, š.m. rugsėjo mėn. 25 d., pakvietus prie Amžinosios Šviesos, Mylimą Vyrą, Mielą Tėvą, Brolį ir Senelį, a.a. Joną Vizgirdą, šią perpildytą didelio žmogiško skausmo ir liūdesio valandą, mus raminusius ir nuoširdžiai užjautusius, tebūna leista mums tarti nuoširdų padėkos žodį.

Didžiai gerb. Hamiltono lietuvių A.V. parapijos klebonui Prelatui J. Tadarauskui už atkalbėtas Rožančiaus maldas, atlaikytas šv. mišias, pasakytus turiningus, gilios religinės minties, raminančius pamokslus ir palydėjimą į amžino poilsio vietą;

Gerb. Kun. Jurkšui padėjusiam giedoti egzekvijas, vargonavimą ir giedojimą solo šv. Mišių metu.

Gerb. T. Tarcijui, O.F. ir T. Kornelijui, O.F. už atlaikytas šv. Mišias ir pasakytą guodžiantį pamokslą.

Didž. gerb. Montrealio lietuvių A.V. parapijos klebonui T. Pečkiui, S.J. už sukalbėjimą rožančiaus ir šv. Mišių auką.

Gerb. T. Kulbiui, S.J., už lankymą koplyčioje. Tėvui J. Kubiliui, S.J., T. Borevičiui, S.J. ir T. Aranauskui, S.J., /Chicaga/ už šv. Mišių auką ir pareikštą užuojautą.

Didž. gerb. dr. J. Šemogui, eilėje metų, taip rūpestingai saugojusiam a.a. Jono sveikatą.

Mūsų mieliems kaimynams p.p. Kaulakių, p.p. Burbų ir p.p. Juotkojų šeimoms ir nuoširdžioms ponioms /Hamiltone/ mus raminusius ir taip daug padėjusiems.

Mūsų mieliems giminėms, skaitlingai susirinkusiems paskutiniame atsisveikinime.

Mieliems Montrealio, Hamil tono ir Toronto lietuviams, už gausų dalyvavimą laidotuvių koplyčiose, rožančiaus kalbėjime, dalyvavime pamaldose ir palydėjimą į amžino poilsio vietą.

Nuoširdi padėka visiems už užprašytas šv. Mišias, gėles, pareikštas užuojautas.

Ilsėkis ramybėje, Mylimas Vyre, Mielas Tėve, Broli, Seneli svetingoje Kanados žemėje, nebesulaukęs valandos, grįžti į gimtosios žemės laukus, Suvalkijos lygumose, kur savo rankomis sėjai ir kurią taip mylėjai.

Esi visų mūsų su didžiu skausmu ir didelės pagarbos meile palydėtas, bet neužmirštas.

Nuliūdę: žmona, dukterys, sūnūs, broliai, marčios, žentai ir anūkai.

Laisvės Varpo iniciatorius advokatas Jonas Bagdžiūnas-Borden rugsėjo 25 d. mirė Čikagoje.

Jo iniciatyva surinkti JAV pinigai varpui pirkti.

Laisvės Varpas buvo įkeltas į Karo muziejaus bokštą ir iš ten per iškilmes skelbė:

Oi skambink per amžius sūnums Lietuvos,-
Tas laisvės nevertas,
kas negina jos.

Žodžiai Balučio.

KAIMAS KRYŽKELĖJE Atkelta iš 4 psl.

cė, keturiasdešimties metų klišius susukta dešine pėda. Neseniai jis grįžo iš lagerio; jį paleido anksčiau laiko, nes laikėsi drausmingai ir dirbo, iš kailio nerdamasis. Nors bausmę atbuvo, bet kaltininko negalėjo užmiršti, ir taip niršo ant Martyno, taip neapkentė visos Vilimų giminės, jog dabar atraugos ėjo, girdint Andriaus balsą. Atokiau, nulindę į patį kampą, sėdėjo Šileika su Vingėla. Abudu buvo gerokai įsitraukę, Lapino karkline tebeatsirūgo, todėl siurbčiojo alutį, be atvangos kuždėdamiesi tarpusavyje, ir kiekvieną kartą, prasivėrus durims, žvilgčiojo į įeinantį, dairėsi į Pomidoro draugiją — bene kas susipras, pakvies, stipresnės stiklinę pastatys...

Vilė norėjo uždaryti krautuvę, nes baigėsi darbo valandos, o, be to, ir girtuokliauti čia prekybos taisyklės draudė. Bet degtinėlė jau buvo paėmusi viršų, tad vyrai tik juokėsi iš pardavėjos karščiavimosi, gundė ją išgerti, o drąsesnieji patys lindo už bufeto, piovėsi duonos, tempė iš statinės silkę... O į vidų virto vis nauji lankytojai. Ėjo moterys kruopų, žibalo, silkių, o dažna ir degtinės prašė sekmadienio vakarui. Grūdosi vaikinai, pirkosi saldainių, kitas ir savo draugę atsivedė, vaišino vynu ir pats gėrė, pridėdamas po gurkšnį degtinėlės ant drąsos,— juk čia pat šokiai, pasilinksminimas, reikia daugiau ugnies gyslose...

Saulė jau buvo nusileidusi, ant bufeto degė lempa. Pro tabako dūmus žmogus vos įžiūrėjo žmogų, o tie, sutūpę pasienyje ant lentos, be paliovos smelkė, vis labiau svaigdami ne tiek nuo degtinės, kiek nuo dūmų ir aitraus garų tvaiko, kuriuo trenkė purvinos grindys, apdrabstytos maisto liekanomis, nulaistytos gėralais, nusėtos nuorūkomis ir kitokiu šlamštu, kurį čia nešė kiekvienas įeinantis ir lyg pirtyje nešvarius marškinius palikdavo išeinantis.

Įėjo Klemė Stribokas. Buvo linksmas, nes, grįždamas iš garažo, užbėgo pas Lapiną ir už penkrublinę išmetė karklinės. Rusvos, truputį primerktos akys žėravo lyg anglys, pailgas liesas veidas geraširdiškai šypsojosi, raudo plokščios pakumpusios nosies nugarėlė. Prasispraudė prie bufeto, pašaukė puslitrinę ir tik po to priėjo prie Pomidoro draugijos.

Vingėla kumštelėjo Viktorui. Abudu susimerkė ir pasislinko arčiau, paprašę Strazdų Vincę persikelti į kampą.

— Toleikis pamylėjo? — paklausė Pomidoras, padarydamas vietos Stribokui atsisėsti.— Na kaip, bral? Bagotą užkurį gavome?

— Jedriona palka! — Klemė įsispraudė tarp Pomidoro ir Raudonikio.— Matėte, kokia karvė? Tešmuo žeme velkasi. Du bekonai, penima kokių dviejų sieksnių ilgumo. Pilną būdą prikimšome žąsų, o vištų — visą tą krautuvę iki lubų prigrūstum,— prapliupo įsikarščiavęs, nes pasakodamas mėgo viską keleriopai padauginti, o jau meluodavo tai kiekviename žingsnyje. Ir ne iš blogos valios, ne norėdamas ką nors paniekinti ar apšmeižti, o šiaip sau, nes kaip daugelis negali nesapnuoti miegodami, taip Klemė nemeluoti kalbėdamas.— Prisieis antrąkart važiuoti, jedriona palka. Kur sudėsi tiek turto į porą sunkvežimių? Kitais dviem, ką dviem — penkiais šešiais neveši, kiek mantos paliko Paviešvilėje! Jau nebeskaitau grūdų, mėsos...— Užsirijo seilėmis, lingavo visu kūnu, apimtas nuoširdaus nusistebėjimo ir globstė vyrus geru atviru žvilgsniu.— O boba jo! O širdies gerumas! Apkrovė stalą visokiais valgymais, kibirą degtinės pastatė, o atsisveikinant šimtinę įbruko kišenėn ir užsipuolė baisiausiai, kad rytoj ateičiau kitos.

— Meluoji, šuns kaili! — suniekino Andrius.

— Kaip Dievą myliu! — Stribokas išsitraukė pluoštą trirublinių — grąžą nuo puslitrio — ir jomis peržegnojo save, nors iš visos jo kalbos tebuvo tiek teisybės, kad už perkraustymą Toleikis išmetė pusšimtinę.

— Bepiga jam taškytis pinigais, kai dabar gaus po pusantro tūkstančio per mėnesį. Trisdešimtūkstantininkas...— atsiliepė Šileika skiemenuodamas ir atsikrenkštęs drėbė po kojomis.— Aš, valstybės vietoje būdams, tuos pinigus už darbadienius išdalinč...— Ir staiga nutilo prasižiojęs: tarpduryje pamatė Martyną.

Strazdų Vincė atstūmė nebaigtą gerti stiklinę ir demonstratyviai iškibilkščiavo iš krautuvės.

Daugiau bus.

HAMILTON

TAUPYK IR SKOLINKIS
KOOPERATINIAME BANKELYJE
„TALKA“
Išduodamos asmeninės paskolos iki 5,000 dol.,
morgičių paskolos iki 60% turto vertės.
Nemokamas gyvybės ir paskolų draudimas.
Pilnas čekių patarnavimas.
Darbo dienos:
Pirmadieniais — penktadieniais 9 val. — 1 val. p. p.
Antradieniais ir penktadieniais 5 val. — 8 val. vakaro.
21 MAIN St. E. Room 207. Tel. JA 8-0511

Dalyvaukime VISI PIRMUOSE ŠOKIUOSE
JAUNIMO CENTRE Hamiltone

KURIUOS RENGIA VILNIAUS AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS KOMITETAS Š.M. SPALIO MĖN. 23 DIENĄ /ŠEŠTADIENĮ/ 7 VALANDĄ 30 MINUČIŲ VAKARO, 48 DUNDURN STREET NORTH.

PROGRAMOJE: p. BABECKO ŠEŠIŲ ASMENŲ ORKESTRAS, BUFETAS IR TURTINGA LOTERIJA.

PARAPIJOS KOMITETAS.

JAUNIMO KONGRESO TEMA

Hamiltonui atnešė nesantaiką, kažkieno pagalba, jaunimo diskusijos Hamiltono Jaunimo Centro klausimu, neatnešė reikiamos nuotaikos nei jaunimui, nei J.C. administracijai. Atrodo, šiuo reikalu rimtų diskusijų negalima buvo turėti iš viso, nes J.C. dar yra užbaigimo stadijoje. Jokių didesnių, ką nors nulemenčio, parengimų, išskyrus pašventinimo iškilmes, nėra buvę. Tad, kam J.C. tarnauja, bent šiuo momentu, yra neįmanoma rimtai pasisakyti. J.C. patalpos, tik nuo š.m. spalio 23 d. pilnai pradės tarnauti, parapijai pravedus pirmuosius viešus šokius. Pasisakymas šiuo reikalu dar yra perankstyvas. Be to, jaunimas palieka jaunimu ir kartais iš inercijos užbėga už akių.

Kaip ten bebūtų, nereikėtų visko imti už gryną pinigą ir peranksti padaryti išvados.

Nesinorėtų, kad dėl jaunimo diskusijų/tos jiems kaip tik ir buvo leista/ turėtų sugriūti darnus kolonijos gyvenimas.

Mano asmeniška nuomone, šis nesusipratimas įvyko ne vien dėl jaunimo pasisakymų, bet daugiau dėl pašalinių asmenų/suaugusių/, neturinčių nieko bendro su J.C., spilkavimo, o gal daugiau iš pavydo, Hamiltonui šį turtą įsigijus. Nėra abejonės, kad J.C. įsigijimas yra brangus turtas, kuriam dar reikia pajamų išmokėti skolas. Tą supranta ir jaunimas. Tuo pačiu, gal jiems dar trūksta praktikos tokios nuosavybės administravimui. Jiems turėtų būti žinoma, kad iki skolos bus išmokėtos, gal teks ir svetimtaučiams patalpos nuomuoti.

Antra, bendrą J.C. vaizdą galima bus pamatyti tik po kelių metų. Tada bus pilnas vaizdas J.C. paskirties. Dabar gi, reikėtų palikti nuošaliai visas smulkmenas ir ambicijas, koncentruojant energiją tik naudingam darbui. Tuo labiau, mažiausia reikėtų kreipti dėmesio pašalinių asmenų užmetimams, nes "Meškos pasitarnavimai" Hamiltonui nereikalingi. Suinteresuotiems jaunimo diskusijų tema, atrodo galima pasinaudoti užrekorduota juosta, kuri yra vieno torontiškio žinioje. Ją gerai pastudijavus, sukeltas "gaisras" pradės gesti. V.P.

NL red. turi nusistebėti, jei dėl "drąsesnių" bei "griežtesnių" jaunimo pasisakymų kyla nesantaikos. Jei kyla nuomonių įvairesnių, kodėl jų nepasvarstyti rimtai, gražiai, dalykiškai?

HAMILTONO LIETUVYBĖS AMBASADORIAI

Papildžius Hamiltoną 2000 lietuvių, prasidėjo ir lietuviškos veiklos ugdymas. Šalia b-nės v-bos, kaip pagrindinio lietuviško vieneto, pradėjo kurtis ir liet. organizacijos, sporto ir meninės grupės. Juk reikėjo kas nors daryt, kad lietuviai ir Lietuva būtų kuo plačiau pažįstama ypač Kanados valdžios administracijai. Tam tikslui mes turime meninius vienetus; "Aukurą", "Gyvatarą", sporto klubą "Kovą", du chorus ir daugelį organizacijų.

"Aukuras" savo scenos darbu, tarnauja išimtinai lietuviams, išskyrus jo vadovę p.E. Dauguvietytę-Kudabienę. Jai retkarčiais tenka pasireikšti ir svetimųjų tarpe.

"Kovas" gražiai užsirekomendavo svetimtaučiuose, krepšinyje laimėjęs Kanados meisterio vardą. Čia jau didelis įnašas Lietuvos labui ir lietuvio garbei.

Aušros Vartų par. choras, vad. sol. V. Verikaičio susiduria su kanadiškomis institucijomis, kas taip pat tarnauja lietuviškai propagandai.

Vienas iš didžiausių mūsų ambasadorių, reikia laikyti Hamiltono tautinių šokių grupę "Gyvatarą" ir jos vad. p. Genovaitę Breichmanienę. Šis mūsų tautinio meno vienetas, vienas iš pirmųjų buvo pastebėtas kanadiškų institucijų.

Su pasigerėjimu, "Gyvataras" pasiekęs savo skaičiumi aukščiausią laipsnį ir minėdamas 15 metų sunkaus darbo sukaktį, vėl eina su visu šokėjų sąstatu. Prabėgus 15-kai metų, neturint turtingų globėjų ir kasai esant apytuštei, jaunimas galbūt paskutinį kartą bando mus palinksminti savo jėgomis. Šio koncerto pasisekimas, duos impulso jaunimui ir toliau pasilikti lietuvybės ambasadorių eilėse. Gi balansui atsistojus vėl raudonoje skiltyje, vargu ar jaunimas bus pajėgus dirbti dovanai toliau.

Norint, kad mūsų laisvės kova ir toliau ne merdėtų, bet eitų vis stipryn, būkime visi solidarūs su savo įnašu šioje kovoje. Negalėdami savo darbu papildyti jaunimo eiles, nors asmenišku atsilankymu paremkime jų darbą. Jūsų į metus vieną kartą išleistas doleris, nepadengs jaunimo aukos mūsų kraštui, bet moraliai pastiprins juos tolimesnei kovai dėl laisvės. Sekime "N. Lietuvoje" "Gyvatarо" skelbimą ir vieną kartą apskirkim keletą valandų jam.

V. P.

Lietuvybės palaikytojai ir spaudos bičiuliai visada rūpinasi spauda: jai rašo, duoda žinių telefonu, remia ir kitais būdais.

ATSIŠAUKIMAS Į HAMILTONO IR APYLINKIŲ TAUTIEČIUS

Lapkričio 13 d. organizuojama didelė demonstracija prie Jungtinių Tautų būstinės New Yorke. Kad šis žygis būtų sėkmingas ir veiksmingas, reikalinga visų mūsų parama. Šis žygis yra visų lietuvių reikalas, todėl dalyvaukime visi demonstracijoje ir parodykime pasauliui, kad lietuvių tauta gaji, gyva ir politiškai subrendusi. Negalintieji dalyvauti, prisidėkime savo piniginė auka.

Žygiui į Jungtines Tautas paremti spalio 14 d. organizacijų atstovų posėdyje sudarytas komitetas iš pirm. P. Sakalo /tel: 385-2881/, ižd. A. Pilipavičiaus /tel: 385-9841/, kelionei organizuoti atstovo P. Savicko /tel: 389-5581/, F. Rimkaus /tel: 385-7278/ ir K. Mikšio /tel: 529-8593/.

Komitetas prašo organizacijų ir visų tautiečių paramos. Aukas prašo siųsti A. Pilipavičiui: 338 Fennell W. Kelionei registracija ir informacija pas P. Savicką. Komitetas.

MŪSŲ SPORTAS

VEDA KAZYS BARONAS

ŠALFASS PRANEŠIMAS

Pranešame, kad mūsų skelbta konferencija-suvažiavimas, kuris turėjo įvykti š.m. spalio mėn. 16-17 d.d. Clevelande, dėl susidėjusių techniškų aplinkybių, nukeliame porai savaičių vėliau.

Taigi, Sąjungos darbuotojų konferencija-suvažiavimas, įvyks spalio 30-31 dienomis, Clevelande, Čiurlionio Namuose, 1090 8 Magnolia Drive. Posėdžių pradžia šeštadienį, spalio 30 dieną, 1 val. po pietų punktualiai.

Kviečiame visus Sąjungos Valdomosius organus, klubų vadovybes ar jų atstovus, paskirus sporto darbuotojus, skaitlingai dalyvauti.

Kaip jau skelbta darbo tvarkėje, konferencijos metu turės būti aptarta visa eilė mūsų Sąjungą liečiančių svarbių organizacinių reikalų. Konferencijos-suvažiavimo darbotvarkė lieka nepakeista.

IŠEIVIJOS GYVENIMAS

Š. Amerikos lietuvių žaidynių lengvosios atletikos ir lauko teniso varžybose Clevelande nugalėtoju iš šėjo Žaibas, prieš Toron to Aušrą, Hamiltono Kovą ir Toronto Vytį.

● Hamiltono Viktoria kl ubo lauko teniso meisterio vardą laimėjo Alg. Grajauskas, tuo tarpu Rosedale kl ube, skirtą taurę sportiškiausiam ir populiariausiam žaidėjui atiteko J. Svilui.

● Skatinami klubų atstovai ir sporto darbuotojai dalyvauti metiniame ŠALFASS suvažiavime Clevelande š.m. spalio 30-31 d.

● Išeivijos sportininkai jau pradėjo treniruotes žiemos sporto šakų uždarose patalpose.

● Toronto ir ap. sportininkai kviečiami dalyvauti Hamiltono Kovo pirmam rudens parengime š.m. spalio 30 d. Jaunimo Centre.

IŠ LIETUVOS

Lietuvos futbolo pirmenybių pasekmės: Mažeikiai-Kėdainiai 2:1, Kauno Politechnika – Kauno Atletas 3:2. Pirmoje grupėje ir toliau pirmauja Kauno Inkaras prieš Viniaus raudonarmiečių Saliutą ir Klaipėdos Baltiją. Paskutinėje vietoje randasi Alytus. Antroje grupėje lyderiu yra Vilniaus Vimpelas.

● Sov. Sąjungos moterų irklavimo pirmenybėse nepavyko Vilniaus Žalgirio aštuonvietei – Europos – meisteriui, laimėti pirmos vietos. Vilnietės/jų tarpe yra "naujos vilnietės" -Perevoruchova, Semaško, Griščenkova /, nugalėjo Maskvos Trudo moterys. Antrą vietą mūsų moterys laimėjo keturvie čių plaukime. Surinktais bendrais taškais, nugalėto jais išėjo Maskva, prieš Leningradą, Ukrainą ir Lietuvą.

● Lietuvos lauko teniso meisterio vardus laimėjo D. Naujelytė ir A. Paltaro kas.

● Sov. Sąjungos antros lygos futbolo pirmenybėse Vilniaus Žalgiris Charkove prie 20 tūkstančių žiūrovų pralaimėjo vietos Avangardui 0:1.

IŠ VISUR

Tarptautiniam Olimpiniam Komitetui Sov. Sąjunga įteiks pareiškimą 1972 m. olimpinius žaidimus suruošti Maskvoje.

● Pasaulio šuolio į aukštį meisteris V. Brumelis, važiuodamas motociklu nusilaužė kojà.

● Futbolo rungtynių pasekmės Sov. Sąjunga-Graikija 4:1, Čekoslovakija-Rumunija 3:1, Jugoslavija – Liuksemburgas 5:2.

● Vilniaus Kibirkštis moterų krepšinio komanda nugalėjo daugkartinę Čekoslavakijos meisterę "Slovan Orbis" 61:55, tuo tarpu Kauno Politechnika čekių moterų buvo įveikta 55:60. Rygoj, Slovan Orbis pralaimėjo Europos komandiniam meisteriui Rygos TTT klubui 49:53, o Estijos sostinėje jas nugalėjo Talino U-to komanda/Estijos moterų meisteris / 67:47.

● Rytinės Kanados futbolo pirmenybėse aštri kova dėl pirmos vietos vyksta tarp Hamiltono ir Otavos klubų. Vakarinėje dalyje į pirmaujančias pozicijas pretenduoja Calgary, Vinipegas ir Vankuveris. Finalinis meistrų susitikimas bus Toronte lapkričio 27 d.

HAMILTON

Po ilgesnės pertraukos HLSK Kovas spalio 30 d. Jaunimo Centre rengia pasilinksminimą. Ankstyvesni sportininkų parengimai visuomet susilaukdavo didelio susidomėjimo, tad reikia laukti, kad ir šį kartą Jaunimo Centro salė bus užpildyta ne tik sportininkais, bet ir jų rėmėjais.

● Nesutvarkytas yra lietuviškų knygų skyrius centrinėje bibliotekoje. Nors yra užrašas Lithuanian, tačiau daugumą knygų sudaro kroatų, vengrų ir lenkų leidiniai. kai tuo tarpu, daugumas mūsų knygų sudėta tų tautų skyriuje. Vietos LB valdyba turėtų padaryti žygius, juo labiau toje biblioteko je dirba lietuvaitė.

K. B.

MOTOBOLAS VILNIUJE

Spalio 3 d. Vilniuje buvo progos pamatyti sportinę naujovę: "motobolo" rungtynes. Tai "futbolas", kur kamuolį į vartus žaidėjai varo važiuodami motociklais. Tik vartininkai gina vartus stati, bet gina ne rankomis, o užstodami kamuoliui kelią motociklu. Pirmos tokios rungtynės Vilniuje yra buvusios prieš 19 metų, bet vėliau tas sportas buvo apleistas. Tik kai Maskvoj buvo patirta, kad ši sporto rūšis gana populiari Vakarų Europoj, ir kai Maskvoj buvo nutarta neatsilikti nuo Vakarų, -Lietuvoj motobolas irgi galėjo /arba turėjo/ būti įrašytos į programą. Rungtynės buvo dar primityvios: buvo atvejų, kada žaidėjai įvarė kamuolį į priešų vartus, bet ne tik kamuolį, o ir vartininką, ir pats su visu motociklu įlėkė... Laimėjo Vilniaus komanda /2:1/. Kauniečių penketuke pavardės maždaug lietuviškos, o vilniečių tarpe tik viena lietuviška.

ST. CATHARINES ONTARIO

VISUOTINĮ KLB APYLINKĖS NARIŲ SUSIRINKIMĄ

Apylinkės valdyba šaukia spalio mėn. 31 d., tuojau po pamaldų vienuolyno patalpose. Dienotvarkėje: valdybos pranešimas, revizijos komisijos pranešimas, naujos valdybos rinkimai ir kiti einamieji reikalai. Visi tautiečiai kviečiami dalyvauti.

Sekr. J. Girevičius.

IDOMŪS FAKTAI

PARUOŠĖ B. WILSON

Pats iš didžiausių pasaulyje vienas žmogaus užsimojimų yra skulptoriaus Korcak Ziolkowski pasiryžimas kalnuose iškalti paminklą — statulą siox indėnų genties vadui atminti. Sioux gentis dar pereitame šimtmetyje Amerikos lygumose buvo pati narsiausia ir baltiesiems pavojingiausia. Skulptorius, būdamas jau 56 metų tėra įvykdęs tik ketvirtį užsimoto darbo, dirbęs jau 17 metų.

Vienas iš didžiausių paskutiniojo laiko medicinos laimėjimų yra išradimas skiepų prieš poliomeličio ligą. Skiepus pagamino du amerikiečiai gydytojai: Jonas Salk ir Albert Sabin. 1952 m. Amerikoje buvo užregistruota 57.879 polio susirgimai, gi naudojant skiepus 1964 m. tebuvo užregistruota tik 121 ligonis. Salk skiepai įvesti 1954 m., o Sabin skiepai 1961 m. Jų pagalba ši liga pasidavė žmogaus kontrolei.

Rytų Afrikoje skruzdžių kovotojų žnyples gydytojai naudoja kaip siūles žaizdoms susiųti. Sužeisto žmogaus žaizdą suspaudžia taip, kad sueitų žaizdos kraštai, paskui leidžia tokiai skruzdei įkąsti. Vos tik ji suleidžia savo žiaubtus, tuoj pat jos kūną žirklėmis atidalina nuo galvos ir gaunasi tobulas susiuvimas (stitch), nes žiaubtai patys neatsileidžia. Skruzdės kovotojos yra žymiai didesnės už darbininkes ir jų žnyplės galingesnės.

Mūsų Pastas

B. VRUBLEVIČIUS.

3-se frontuose

Rusų—Italų—Vietnamo

11.

Nors buvo griežtai draudžiama, tačiau nedrausmingi legionieriai sauvaliavo -atiminėjo, jei tik rasdavo, auksinius daiktus. Pasitaikydavo ir tokių, kurie prievartaudavo moteris. Vienas mano būrio ispanas, Mora panašiai pasielgė su anamite. Už tokį elgesį jis buvo žiauriai nubaustas.

Ir ne vienas, išgėręs Chumo-ryžių alkoholio, pasijusdavo drąsus ir užmiršdavo, kad esąs 20 amžiaus civilizuotas europietis.

KELIAS ATGAL Į ... PINKLES

Toje apylinkėje neužtikome vietminh'o partizanų. Todėl privargę, šlapi nuo karščio, pietų metu susto jome poilsio. Atsirado 2 legionieriai sužeisti jaučių-Boeuf, kurie vydavosi europietį ir vargas tam, kurį pasivydavo, nes metriniais ragais pavojingai perdurdavo.

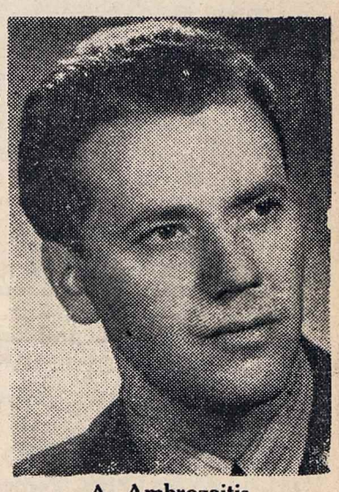
Arba nukentėdavome nuo gyvačių, skorpionų, aligatorių ir nuo beždžionių, kurios miškuose-palmių džiunglėse, mums numesdavo ant galvų kokoso riešutų, ištroškusius, atseit, "pagirdydavo". Matydavome kartais įdomias grumtynes tarp aligatoriaus ir smauglio. Būdavo taip: mums tekdavo prišaudyti didelių-plėšriųjų "erelių". Jei tai įvykdavo prie upės tai smauglys nuo medžio ir aligatorius slenka sudoroti auką, už tai susipešaabu... Žiauri ir ilga kova tęsiasi ir laimėtoju tampa keliametrinis smauglys.

Mes ilsimės, o saulė taip negailestingai kepina. Pailsėjus, vadas nutarė grįžti atgal. Kelio buvome nuėję nemažai ir vis per balotus ryžių laukus, krūmus, miškus, lyg džiunglėse. Priėję upę, radome mus belaukiantį netikėtumą. Tiltas, per kurį iš ryto žygiavome, buvo susprogdintas. Vadinasi, -- geltonodžiai mums paruošė pinkles.

ŽŪTI AR BŪTI

Kol nutarėme, ką daryti staiga pasipylė iš visų pusių šūviai. Užvirė ginklų simfonija. Iš trijų pusių tapome apsupti, prispausti prie upės. Mūsų vyrai, nors ir privargę, bet drąsiai atsišaudė. Kasėmės žemėn, kad apsisaugotume ir turėtume kuo mažiau aukų. Atsidūrėme labai pavojingoje būklėje ir radio siųstuvu prašėme kuo skubiausios pagalbos. Reikėjo žūt būt gintis. Kiekvienas iš mūsų dar norėjo pamatyti Europą. O priešas vis artėjo į mus iš visų pusių; lyg skruzdėlės. Svaidėme granatas-nieko nepadėjo. Azia tai drąsiai veržėsi mus su naikinti. Juos vedė japonai ir mūsų pabėgęs dezerteras Schroeder, "pulkininku" pasidaręs. Jau matome, kad nėra išeities-priešas visai arti-vos kelioliką metrų, veržiasi pirmyn per lavonus. Komanda: durtuvus ir pasiruošti kautis. Prasidėjo grumtynės-vyras prieš vyrą šaltais ginklais. Japonai mus puolė kardais, kiniečiai ilgais peiliais. Legionieriai, deja, nepripratę panašiai kautis. Bet reikėjo gintis, nes jau išeities nebuvo.

Laimei, daugumas mūsų jau mokėjo "ju-ji-tsu"/tai

A. Ambrozaitis

Mūsų, Montrealio Aušros Vartų parapijos vargonininkas, klarnetistas Alesas Ambrozaitis, gautom žiniom iš Europos, kurį laiką koncertavo Belgijoje, Olandijoje. Esąs labai užimtas.

japoniškasis įdomus-populiarus sportas ir naudingas/... Mūsų vyrai grūmėsi-lyg liūtai, užmiršę baimę; nes kiekvienas stengėsi išsigelbėti. Dau sužeistų aimanavo arba maldavo juos "pribaigt"... kraujuose paplūdę; be rankų, kojų, perdurtais viduriais ir tt. Bet nebuvo laiko juos slaugyti, nei jais rūpintis. Girdime, jog žuvo mūsų pulk. De Serigny. Iš Saigono atskridę du naikintuvai mums į pagalbą, bet negalėjo šaudyti, nes buvome susimaišę-visi kovėsi viens prieš kitą. Tuomet prašėme skubiai atsiųsti parašiutininkus.

Po trumpo laiko atskridęs JU-52 nuleido parašiutininkų komandą. Tokiu būdu iš užpakalio ir visų sparnų pradėjo šaudyti priešą. Pavyko apsupti ir nuginkluoti. Otai buvo mūsų išsigelbėjimas; nes kitaip- visi žutumėme.

Po kautynių rezultatai pasirodė gan skaudūs: mūsų apie 50% žuvo. Van Timers, Sandmeyer'is irgi nukauti. Na, o mano būryj žuvo jau nas lietuvis-Algis Rinkevičius, kiti du buvo smarkiai sužeisti-tapo invalidais.

Baisūs vaizdai. Kol surankiojome sužeistus beveik nukautus, 5 karininkus suspėta barbariškai "sumėsinėti".... Žuvo visi tie, kurie tikėjosi jau už 3 savaičių būti Europoje.

VAIZDAS PO MŪŠIO

Rezultatai: iš 180 žuvo 90 legionierių, sužeistų 39, o sveikųjų liko tik.... 51. Iš mano būrio likome vos du-vokietis H. Zbikowski ir aš. Bet ir priešo pagulėm beveik 85%-apie tris šimtus.

KONCERTAS IR VAKARIENĖ

Šv. Kazimiero Parapijos salėje

1965 METŲ SPALIO 23 DIENĄ, ŠĮ ŠEŠTADIENĮ, 7:30 VALANDĄ VAKARO

- KONCERTĄ IŠPILDYS MONTREALIO LIETUVIŲ JAUNIMAS.
- SKANIAUSIŲ PATIEKALŲ VAKARIENĖ, RUOŠIAMA GERIAUSIŲ ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS ŠEIMININKIŲ.
- GAUSI LOTERIJA ATNEŠ LAIMĘ KIEKVIENAM JOS DALYVIUI.
- KIEKVIENAS ATSILANKĘS LAIKOMAS N. PR. MARIJOS SESERŲ RĖMĖJU.

Įėjimas $ 2.50.

RENGIA: ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS LIETUVIAI
N.PR. MARIJOS SESERŲ RĖMĖJAI.

MONTREAL

BALTIJOS STOVYKLOS miško valymo darbams pirmasis 10.00 paaukojo S.Pocaus kas. Laukiama daugiau. Kad ir mažiausia auka bus priimta su dėkingumu.

Šiuo metu vedamos derybos dėl valymo kainos. Atrodo, kad vieno akro išvalymas atsis apie 100-130 dol. Reikia išvalyti nors 4 akrus, tai gi reiketu sutelkti apie $500.00. Aukos miško valymui bus įskaitytos į bendras stovyklai paremti sumas ir išduoti "income tax kvitai".

Parama stovyklos valymo darbams galima įteikti "Lite" darbo valandomis asmeniškai arba paštu. Be to, galima įmokėti per stovyklos komiteto narius:P.Rudinską HU-1-2957 arba J.Ladygą 331-7053 - Montrealyje; V.Piečaitį 366-7041 Lasaleje; Rosemonte J.Piečaitį RA-5-3482 arba P.Adamonį RA 2-2472.

Aukos miško valymo darbams nebus renkamos per namus todėl lieka kiekvieno gerai valiai. Paramos ypatingai laukiama iš tėvų, kurie turi savo šeimose mokyklinio amžiaus vaikų ir kuriems stovyklos pagerinimas labiausia turėtų rūpėti.

Pr.Rudinskas

SKAUČIŲ VADOVYBĖ pradėdama naują veiklos sezoną,kviečia tėvus paraginti mergaites prie šios organizacijos prisidėti.Mokyklas pradėjusios lankyti mergaitės prašomos įsijungti į paukštyčių eiles. Sekanti paukštyčių sueiga įvyks ateinantį sekmadienį po 10 val. mišių pas seseles. Paukštyčių reikalais prašoma kreiptis pas vadovę D.Zubaitę, tel. DO 5-0224.

o Rašytojui Jonui Aisčiui, kelias savaites išgulėjus George Washington universiteto ligoninėje, šm. spalio mėn. 5 dieną padaryta sunki skilvio operacija.

PRIEŠVESTUVINĖ STAIGMENA

Elei Renkytei, kuri spalio 30 d. tuokiasi su Inž. Petru Jurgučiu per dvi savaites turėjo buvo dukart suruošuta: spalio 8 d. suruošė seserys Vanda savo namuose ir antą suruosė jaunojo brolienė p. Jurgutienė. Įteikta dovanų.

ŽYGIO Į JTO KOORDINATORIUS

P. Kezys Montrealin atskrido 12 val. Iš aerodromo jį atsivežė inž. R.Lapinas. Montrealyje p. Kezys turėjo du susirinkimus, po vieną kiekvienoje parapijoje. Seimelio Prezidiumo pirm. K. Andruškevičiui tvarkant reikalus, susirinkimuose p. Kezys padarė išsamius pranešimus apie žygio tikslus ir ruošą. AV salėje susirinkime išrinktas Montrealio žygio ruošos komitetas, kurin įėjo A.Gražys, V.Piečaitis, D.Zubaitė, A. Baršauskas ir Juozas Lukoševičius. Čia priimta ir rezoliucija, užgiriant Žygio Komitetą ir jo veiklą. Šv. Kazimiero salėje buvo tiktai informacija. Abiejuose susirinkimuose pripuolamai surinkta per 200 dol. /vien kun. dr. Jucevičius įteikė 100 dol./. Montrealio Komitetas projektuoja arba busą samdytyti arba vykti mašinomis. Malonu konstatuoti, kad į veiksmą gyvai jungiasi jaunimas.

Svečią, savo šeimoje priėmė K.Andruškevičius ir pats nuvežė į aerodromą, išlydėdamas į New Yorką.

PARENGIMAS LIETUVIŠKŲ MOKYKLŲ NAUDAI

Lapkričio 6 d. mūsų parapijos salėje yra ruošiamas parengimas Liet.Mokyklų naudai. Visi turėtume jausti pareigą padėti mūsų šeštadieninėms mokykloms.

● Kavaliūnienei Genei sekmadienį Šv.Kazimiero parap. salėje buvo suruoštas "Baby Shower".

ŠEŠTADIENINIŲ MOKYKLŲ mokinių tėvai kviečiami šį šeštadienį, spalio 23 d. mokyklų patalpose į susirinkimus: Aušros Vartų mokyklos 9 val.ryto ir Kudirkos mokyklos 10:45 val.ryto. Visi tėvai prašomi būtinai susirinkimuose dalyvauti,nes bus svarstoma svarbūs mokyklų reikalai ir renkamas naujas Tėvų komitetas. Susirinkimus šaukia Tėvų komitetas ir mokytojai.

ŠVENTO KAZIMIERO PARAP. ŽINIOS

-- Spalio 29,30 ir 31 dieno mis bus parapijos 40 valandų atlaidai.

-- Šeštadienį, spalio 23 d. parapijos svetainėje bus NMP seserų vakarienė, į kurią kviečiami visi parapijiečiai.

-- Palaidoti Vladas Matulaitis 63 metų, Kazimieras Varnelis 87 m. ir Jonas Bielskis 73 m.

-- Parapijos lankymas: spalio 20 d. - 29,28 ir 27 Ave. Rosemonte, spalio 21 d. - 25 ir 24 ir 1 Ave.St.Michel, spal. 22 d. - L Asseption ir 2 ir 8 Ave.,St.Michel, spalio 25 d.- 10,12 ir 17 Ave. St.Michel ir Du Maire, spalio 26 d. - 22, 39 St:Michel ir Pie IX.

AKADEMINIS JAUNIMAS

Atkelta iš 2 psl.

turi Lygos Centro Komiteto nariai: Algirdas M. Budreckis, Algimantas P. Gureckas, Romas Kezys, Antanas B. Mažeika.

Lygos Centro Komitetas liko tas pats 15 narių. Tokiu būdu nepersenia į Lygą įsijungus Akademiniam Skautų Sąjūdžiui, Lietuvos laisvinimo darban apsijungė visos jaunimo ideologinės ir studentų organizacijos ir telkiamos vidurinės kartos jėgos.

Be svarstytų ir priimtų nutarimų organizaciniais klausimais svarstyti politiniai aspektai bei įsipareigojimai kovoje už Lietuvos nepriklausomybę.

Jaunimo organizacijos ir taip pat visi Lygos užsimojimams pritariantys prašomi su reikalais ir parama kreiptis:

Anticolonial League of Lithuanian Youth /arba į J. Miklovą/ adresu:
P. O. Bo 134
Leno Hill Station
New York, N. Y., 10021
/Lit./

Lietuvių Jaunimo Antikolonialinės Lygos Informacija

TORONTO

ATSIŠAUKIMAS Į TORONTO LIETUVIU VISUOMENE

Mielas lietuvi,

Kreipiamės į Tavę lietuvių manifestacijos-žygio į Jungtines Tautas reikalu. Žygis įvyks lapkričio 13 d. šeštadienį. Jis prasidės masiniu susirinkimu didiulėje Madison Souare Gardens arenoje 11 val. dienos,, New Yorke.

Jau 25 metai praėjo kai rusiškasis imperializmas ir kolonializmas kankina ir žudo lietuvių tautą, pavergęs ją ir visokiais būdais prievartaudamas. O Jungtinės Tautos, kurios kitas kolonialines tautas išveda į nepriklausomybę, dėl Lietuvos ir kitų Rusijos pavergtų tautų tyli ir ligšiol to klausimo neįjungia į JTO dienotvarkę. Tat pagaliau mes turime daryti didelį žygį į Jungtines Tautas.

Žygiui į Jungtines Tautas organizuoti iniciatyvos pasiėmė jaunoji karta ir susilaukė visuotinio JAV lietuvių pritarimo. Bet šis žygis yra visų, visur gyvenančių lietuvių, todėl Komitetas Lietuvos Nepriklausomybei Atstatyti kreipiasi į visus lietuvius ir Kanadoje gyvenančius, nes tiktai bendromis sutelktomis jėgomis galėsime ką galėsime geriausiai ir efektingiausiai nuveikti.

Komitetas Lietuvos Nepriklausomybei Atstatyti turi tikslo:

1. Įtaigoti laisvų valstybių atstovus, kad Lietuvos klausimą įrašytų įm JTO plenumo dienotvarkę.

2. Ruošia milžinišką manifestaciją ir tos manifestacijos rezoliuciją įteiks JTO gen. JTO sekretoriui, reikalaujant Lietuvos klausimą įrašyti į JTO dienotvarkę.

3. Lapkričio 13 d. daro masinę eiseną per New Yorko miestą į JTO būstinę.

4. Išpopu liarinti Lietuvos bylą visame pasaulyje, panaudojant spaudą, radio ir televiziją.

Todėl šiam žygiui-manifestacijai remti Toronto lietuvių Komitetas ragina ir kviečia visus lietuvius bet kokiu būdu prisidėti: kas tiktai gali, visi kviečiami lapkričio 13 d. būti New Yorke ir dalyvauti visame didžiuliame parengime. Kas negalės pats dalyvauti, gali tam tikslui skirti aukų.

Mes visi esame atsakingi prieš tautą rūpintis jos laisve, privalūs gelbėti tautai, kurios dar daugelis kenčia Sibire ir kituose ištrėmimuose.

Komitetas ruošia į New Yorką ekskursiją autobusais ir kviečia visus toje ekskursijoje dalyvauti. Kelionė asmeniui kaštuos $23. Išvykimas penktadienio vakare 8 val. ir grįžimas sekmadienio naktį ar pirmad. rytą, pagal daugumos pageidavimą. Registruotis įmokant pinigus S. Jokubaičiui, tel:537-2869 arba V. Bačėnui 536-4681, J. Karasiejui 536-1447, kuris priima ir aukas, stud. A. Šileika tel:244-0080. Be to, kelionei pinigus ir aukas galima įmokėti "Paramoje" ir Pris.par.bankelyje darbo valandomis iki spalio mėn. 25 dienos. Informacių duoda S. Jokubaitis. Komitetas.

APYLINKĖS TARYBOS RINKIMAI

Primename, kad spalio 25 d. baigiasi terminas įteikti kandidatų sąrašus ir kad kandidatai ir jų siūlytojai turi būti užsimokėję solidarumo mokestį.

Rink. Komisija.

LIETUVIU LIBERALU ir jiems prijaučiančių susirinkimas įvyks spalio m. 21 d., ketvirtadienį, 8 val. vakaro Liet. Namuose. Visi užinteresuoti kviečiami dalyvauti.

DR. V. KAVOLIO PASKAITA

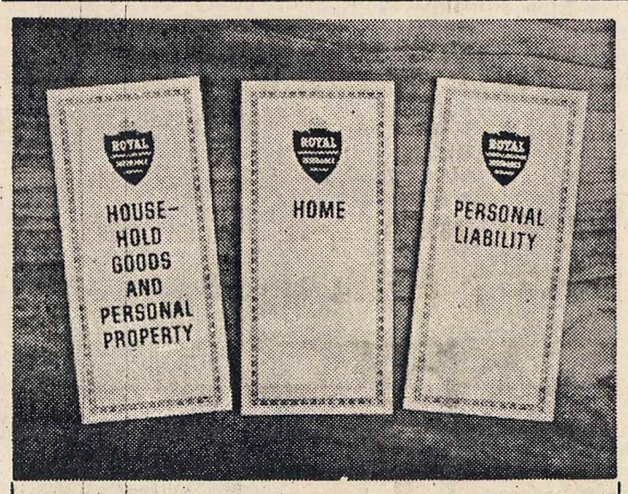
Akademikų d-ja paskaitų ciklą pradeda šį šeštadienį, spalio 23 d. 8 val. vakaro Pris. Muzikos studijoje. Pirmąją paskaitą skaitys dr. Vytautas Kavolis tema "Nužemintųjų patriotizmas".

Paskaitininkas yra sociologijos daktaras, vienas iš ryškiausių jaunesnės vidurinės, Amerikoje išsimokslinusios, kartos atstovų. Dabar jis profesoriauja ir redaguoja žurnalą "Metmenys".

Visi kviečiami paskaitoje dalyvauti.

● Jonas-Vaidevutis Lukoševičius pabaigė Layola Kolegiją ir gavo Bachelor of Scence diplomą. Inžineriją pasiryžęs studijuoti Kingstone.

● Mirė Petras Yurkštas, buvęs DLK Vytauto Klubo narys, gyvenęs Toronte. Pašarvotas Gerald Chapel, 1141 St.Corvet Ave, Toronto 4.

Dabar galite tureti 3 apdraudas kartu-ir sutaupysite

Moderni, patogi jungtinė apdrauda ROYAL/LONDON & LANCASHIRE Bendrovių grupėje kainuoja 10% pigiau.

Ta pati apdrauda apima: namą, laivą brangenybes, kailius-ir daugiau sutaupoma.

Bet kuris laikas tinka peržiūrėjimui Jūsų apdraudos. Tad kodėl nepasitarti su mumis DABAR arba prieš išsibaigiant apdraudai.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

TEL: 722-2472

3907 Rosemont Blvd., Montreal, Que.
GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ
TIKSLUS IR GREITAS PATARNAVIMAS.

Dr. J. SEMOGAS
5441 BANNANTYNE. Verdun
Pirmadienį ir ketvirtadienį 2--4; 7--9 p. m.
antradienį ir penktadienį 2—4 p. m.
trečiadienį 7—9 p. m.
šeštadienį 11—1 p. m.
PO 7.3175; namų DO 6-9682

DANTŲ GYDYTOJAS
Dr. J. MALISKA
1396 St. Catherine St. W.
Suite 419, tel. UN 6-8235
Namų tel.: MU 1-2051

DR. A. O. JAUGELIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
1410 Guy St., 1 a. 11 kamb.
WE 2-6662; namų 737-9681

DR. V. GIRIUNIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
3938 Rosemount Blvd.
RA 7-5552; namų RA 1-0656

DR. IRWIN COPNICK
Dantų Gydytojas
4966 Decarie Blvd.
Suite 7
Montreal, Que. Tel. 489-3191

ADVOKATAS
STASYS DAUKŠA, LL., D.
4 Notre Dame St. E.
Suite 902 ir 903
Tel.: 861-8478 ir 861-8479

ADVOKATAS
JOSEPH R. MILLER
B. A., B. C. L.
Suite 205
168 Notre Dame St. E.
UN 6-2063 ir UN 6-2064

NOTARAS
J. BERNOTAS
B. A., B. C. L.
Sun Life Building
Suite 2079
Tel.: UN 6-4364

ALLIANCE
REALTIES INC.
Montreal Real Estate Board Nariai.
D. Baltrukonis .. RE 7-0844
P. Rudinskas .. HU 1-2957
J. Skučas ..... RA 2-6152
Sklypai, rezidenciniai namai, apartmentai, investacijos, morgyčių parūpinimas.

LAIKRODININKAS
ANTANAS ŽUKAS
1855 WELLINGTON ST.
Tel. WE 2-0644.
TAISAU IR PARDUODU ŽEMOMIS KAINOMIS LAIKRODŽIUS IR JUVELYRUS.

I.G.ELECTRIC R'd.
Elektros kontraktorius
IGNAS GURČINAS
889 — 56 Avenue
Lachine. Tel. 631-0882.

PINE LAND CORP.
agentas ROMAS VERBYLA
Investavimui žemė St. Hubert, netoli St. Helen salos
(1967 m. pas. parodos vieta)
Telef. 254-4287 ir VI 4-9254.
Adresas: 5974 Turenne, Montreal 5, Que.

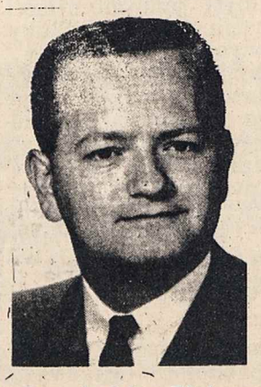
ANTANAS GRAŽYS
Tolhurst Oil Ltd. Texaco atstovas
Aliejus ir įrengimai apšildymui
Nemokamas krosnių valymas ir
Tel.: 739-9328. aptarnavimas

Ar žinoma, kad
„NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS" SPAUSTUVĖ
spausdina bilietus, pakvietimus, vizitines, įvairius blankus, receptams lapelius, vedybinius pakvietimus, mirties atveju užuojautos laiškus, padėkos kortueles, visokius „statmeatus", vokus su adresais, laikraščius, žurnalus ir knygas.
Darbą atlieka pigiau, negu kitos spaustuvės.
Kviečiame įsitikinti.
Spausdinius galime priimti patu ir paštu pasiųsti.
Adresas: 7722 George Street, LaSalle, P. Q., Canada.

J. Gražys
KAILIŲ SIUVĖJAS.
SIUVU, PARDUODU.
Taisau ir Remodeliuoju.
Vasaros laike saugojimas.
(storidžiai).
6396 Bannantyne, Verdun.
PO 7-6183.

LIETUVIŠKAS PUSVALANDIS GIRDIMAS KAS ŠEŠTADIENĮ PER CFMB STOTĮ,
BANGA 1410, 5.30 VAL. VAKARO,
Programos vedėjas L. Stankevičius.
Telef.: 669-8834

"LITAS" Adresas: 1465 De Seve Street Montreal 20, Que., tel. 766-5827
4.5% už indėlius
4.0% už ein. s-tas
Mėnesinis palūkanų skaičiavimas.
Nemokamas gyvybės draudimas iki $2.000.
7.6% už asmen. paskolas
6.5% už nekiln. turto pask.
Visos paskolos atviros.
Pigus paskolų draudimas iki $10,000.
KASOS VALANDOS:1465 De Seve St., sekmadieniais nuo 10.30 iki 12.30 v., darbo dienomis-nuo 10 iki 3 v., išskiriant pirmadienius ir šeštadienius; vakarais trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 valandų. 3907 Rosemount Blvd., tel. 722-2472: dieną-penktadieniais nuo 1 iki 6 val. ir vakarais-pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.

PARDAVIMAS - PIRKIMAS

Sav. Andrius Ziziunas.
rezidenciniai namai, apartmentai, investacijos, morgičių parūpinimas.
ANDRÉ VEZINA IMMEUBLES REALTIES
Brokers
6571 - 10th Ave., Rosemount
Montreal 36, P.Q.
725-9788.
Montreal Real Estate Board Nariai

KEATING FORD
Sales Limited
4415 Bannantyne Ave.
FALCON FAIRLANE
GALAXIE THUNDERBIRD
MUSTANG — TRUCKS
Used cars
1 year guarantee
Kreipkitės į
LEO GURECKAS
Keating Ford Sales Ltd.
Jūsų lietuvis atstovas
769-8831

Keating Ford Sales Ltd.
Tel. namų DO 6-2548
Įstaigos 769-8529